

แผนแม่บท

20

การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ

“ภาครัฐทันสมัย มีประสิทธิภาพ บริการประชาชนสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
บุคลากรภาครัฐมีความเป็นมืออาชีพ มุ่งพัฒนาภายใต้หลักการ ภาครัฐ
ของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม”

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของภาครัฐและการให้บริการประชาชน ปรับสมดุระบบบริหารจัดการภาครัฐ และพัฒนาระบบบุคลากรอันเป็นพื้นฐานสนับสนุนการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ที่สำคัญ ภายใต้หลักการ “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” ให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและภาคส่วนอื่น ๆ ได้อย่างตรงจุด โปร่งใส มีคุณภาพและมาตรฐานเทียบเท่าสากล รวดเร็ว ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาที่ครอบคลุมในทุกมิติ ตั้งแต่เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมี 2 เป้าหมายระดับประเด็น ได้แก่ (1) บริการของภาครัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ และ (2) ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ ทั้งนี้แผนแม่บทฯ ประเด็น (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ มีส่วนสนับสนุนโดยตรงต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ อีกทั้งยังมีส่วนเกี่ยวข้องต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

การประเมินผลลัพธ์การดำเนินการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

200001

บริการของภาครัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

ระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

- สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย พ.ศ. 2565 พิจารณาจาก ระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ซึ่งเป็นการรวบรวมจากประชาชนผู้ให้บริการจากหน่วยงานของรัฐ (ส่วนราชการ จังหวัด องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ทั่วประเทศ โดยผลการสำรวจระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ พ.ศ. 2565 มาจาก กรุงเทพฯ และปริมณฑล ร้อยละ 21.67 และ จากภูมิภาค ร้อยละ 78.33 พบว่า ใน พ.ศ. 2565 มีร้อยละ 81.69 มีสถานะอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ที่ระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

- สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 – 2565 ภาพรวมของประชาชนได้รับความพึงพอใจในการรับบริการของภาครัฐลดลง เมื่อพิจารณาจากผลการสำรวจระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ โดยใน พ.ศ. 2562 – 2565 พบว่า ระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐใน พ.ศ. 2562 2564 และ 2565 มีร้อยละ 84.75 84.81 และ 81.69 ตามลำดับ โดยใน พ.ศ. 2564 จะมีการปรับตัวดีขึ้นจาก พ.ศ. 2562 ร้อยละ 0.06 แต่กลับปรับตัวลดลง ใน พ.ศ. 2565 ลดลงร้อยละ 3.31 จาก พ.ศ. 2562 ซึ่งให้เห็นว่าการดำเนินงานในห้วง 5 ปีที่ผ่านมา ไม่สามารถทำให้บรรลุค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ หน่วยงานของภาครัฐต้องเร่งดำเนินการยกระดับการให้บริการประชาชนให้พัฒนามากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถบรรลุค่าเป้าหมายในห้วงถัดไปได้

- สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 แผนแม่บทฯ ประเด็น (20) การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ (พ.ศ. 2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ยังคงเป้าหมายและตัวชี้วัดเดิม แต่ได้มีการกำหนดค่าเป้าหมายให้มีความท้าทายมากขึ้น โดยกำหนด ระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ใน พ.ศ. 2570 โดยสถานการณ์ ใน พ.ศ. 2565 ระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ มีร้อยละ 81.69 ซึ่งมีสถานะใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานที่ผ่านมา ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน พ.ศ. 2565 ที่ร้อยละ 85 และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน พ.ศ. 2570 จึงส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายยังอยู่ในระดับวิกฤต

เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ

พ.ศ.
2562พ.ศ.
2563พ.ศ.
2564พ.ศ.
2565

200002

ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

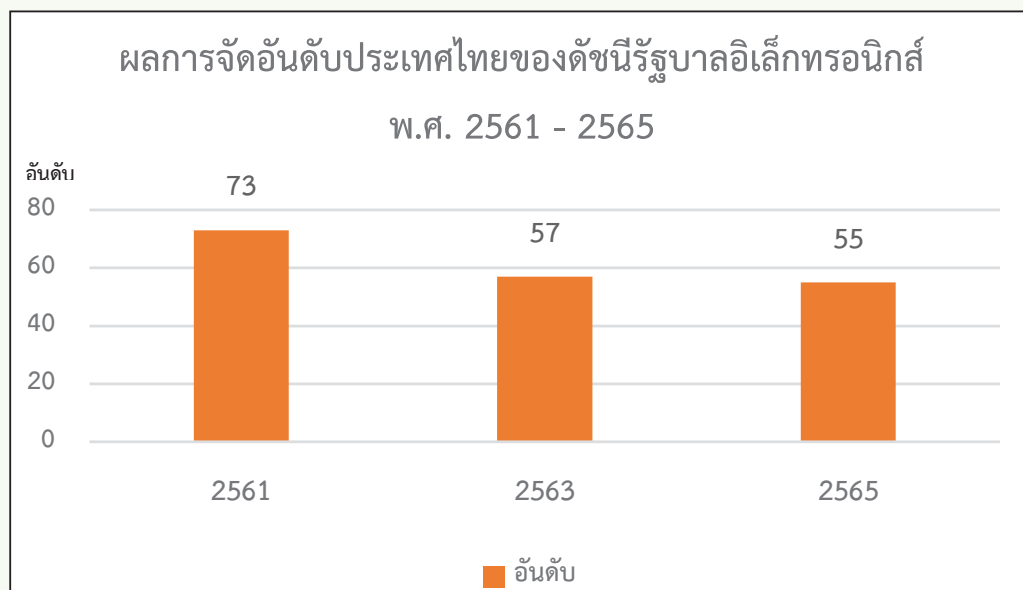

ประเทศไทยต้องอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาด้านรัฐบาลดิจิทัลสูงสุด 60 อันดับแรก

- สรุปสถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย พ.ศ. 2565 พิจารณาจากดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดลำดับขององค์กรสหประชาชาติ ซึ่งมีการจัดทำทุก 2 ปี จากผลการจัดอันดับใน พ.ศ. 2565 พบว่า ประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ 55 จาก 193 ประเทศทั่วโลก โดยได้รับคะแนนการประเมิน 0.766 คะแนน แสดงถึง**การบรรลุเป้าหมาย** ซึ่งได้กำหนดให้ประเทศไทยต้องอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาด้านรัฐบาลดิจิทัลสูงสุด 60 อันดับแรก ภายใน พ.ศ. 2565

- สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 – 2565 ภาพรวมของภาครัฐมีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพมีการพัฒนาที่ดีขึ้น พิจารณาจาก ผลการจัดอันดับของประเทศไทยของดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ที่มีการจัดเก็บทุก 2 ปี มีการพัฒนาที่ดีขึ้น พิจารณาจากผลการจัดอันดับฯ ที่สูงขึ้นทุกปี โดยใน พ.ศ. 2561 2563 2565 มีผลการจัดอันดับฯ ที่ 73 57 และ 55 ตามลำดับ โดยผลของ พ.ศ. 2565 มีอันดับที่ดีขึ้น 18 อันดับจาก พ.ศ. 2561 รวมทั้งยังอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาด้านรัฐบาลดิจิทัลสูงสุด 60 อันดับแรก

ที่มา : องค์การสหประชาชาติ

- สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 แผนแม่บทฯ ประเด็น (20) การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ (พ.ศ. 2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ยังคงเป้าหมายและตัวชี้วัดเดิม แต่ได้ปรับค่าเป้าหมายให้มีความท้าทายมากขึ้น นั่นคือ ประเทศไทยต้องอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาด้านรัฐบาลดิจิทัลสูงสุด 50 อันดับแรก ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2570 เนื่องจากดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดลำดับขององค์การสหประชาชาติซึ่งมีการจัดทำทุกๆ 2 ปี จึงได้เพิ่มเติมตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย คือ สัดส่วนหน่วยงานระดับกรมที่มีระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐที่อยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป ต่อ หน่วยงานภาครัฐระดับกรมทั้งหมดอยู่ที่ร้อยละ 20 ขึ้นไป จากสถานการณ์ใน พ.ศ. 2565 ประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ 55 และสัดส่วนหน่วยงานระดับกรมที่มีระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐที่อยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป ต่อ หน่วยงานภาครัฐระดับกรมทั้งหมด อยู่ที่ร้อยละ 5.84 เมื่อพิจารณาทั้งสองตัวชี้วัดร่วมกัน ส่งผลให้สถานการณ์บรรลุเป้าหมายอยู่ใน**ระดับวิกฤต**

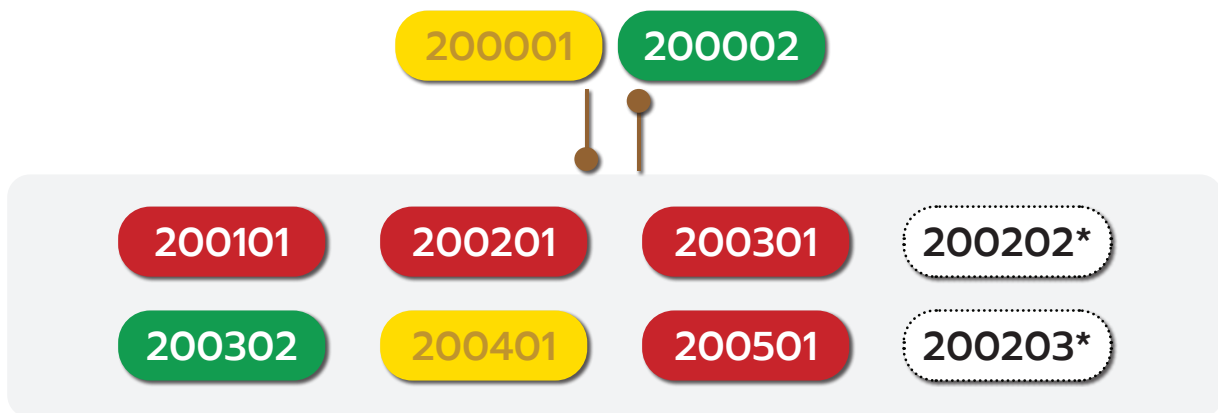
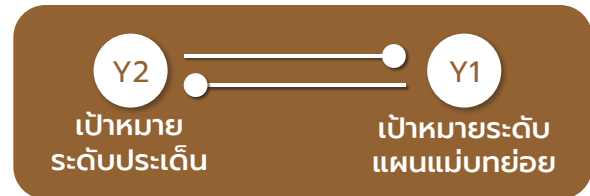
การดำเนินการเพื่อการบรรลุเป้าหมายประเด็น บริการของภาครัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ และ ประเด็น ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ ที่ได้มีการบรรลุเป้าหมายภายใน พ.ศ. 2565 แล้วนั้น การดำเนินการที่ผ่านมาในห้วง 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2565) มีปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข อาทิ กฎหมาย/กฎระเบียบที่ล้าหลังต่อการพัฒนางานบริการภาครัฐให้เป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น บุคลากรขาดทักษะดิจิทัลและความรู้ในการให้บริการของภาครัฐแก่ประชาชน การจัดทำระบบหรือฐานข้อมูลสำหรับจัดเก็บข้อมูลที่ซ้ำซ้อน ข้อมูลในระบบฐานข้อมูลภาครัฐไม่เป็นปัจจุบัน รวมไปถึงระบบสารสนเทศของภาครัฐมีความล้าหลังและไม่ปลอดภัย และขาดการเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเป้าหมายแผนแม่บทระดับประเด็น (Y2) จะมีสถานการณ์อยู่ในระดับเกือบดีและดี แต่เป้าหมายย่อยของแผนแม่บท (Y1) อาจไม่ได้ส่งผลต่อเป้าหมายแผนแม่บทระดับประเด็น (Y2) โดยตรง จึงมีประเด็นท้าทายที่จำเป็นต้องเร่งแก้ไข อาทิ แก้ไขหรือทบทวนกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัยและไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐ เพื่อให้สามารถพัฒนาภาครัฐและงานบริการภาครัฐให้เป็นดิจิทัลได้ราบรื่น พัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ให้บริการ รวมทั้งปรับทัศนคติการให้บริการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ให้มีความพร้อมที่จะให้บริการและรับฟังความเห็นจากผู้รับบริการ ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ ปลุกฝังบุคลากรภาครัฐทุกระดับให้มีความรอบคอบคิดในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองและ บุคลากรทำงานด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ ยึดมั่นในหลักจริยธรรม พัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรภาครัฐผู้ให้บริการประชาชนทั้งในด้านวิชาการและด้านเทคนิค ให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาด สร้างสรรค์และเหมาะสม ในการให้บริการประชาชน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างคุณค่าการให้บริการได้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและความต้องการของประชาชนในประเทศ ปรับปรุงการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐแบบเบ็ดเสร็จ เพื่อลดการใช้งบประมาณในการจัดทำฐานข้อมูลที่ซ้ำซ้อนเกินความจำเป็น ปรับปรุงฐานข้อมูลภาครัฐที่สะท้อนสถานการณ์ปัจจุบันและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนได้ ภาครัฐทุกภาคส่วนที่มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยทางไซเบอร์ของระบบและข้อมูลที่จัดเก็บด้วย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนในการรับบริการจากภาครัฐ รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลภาครัฐให้กับภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้ภาคส่วนต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศไทยไปร่วมกันอย่างยั่งยืน

แผนแม่บทฯ ประเด็น 20 การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ

ประกอบด้วย 6 เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย ซึ่งมีสถานะการบรรลุเป้าหมาย

ความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมาย
ระดับแผนแม่บทย่อย (Y1)
กับเป้าหมายระดับประเด็น (Y2)

หมายเหตุ : สถานการณ์บรรลุเป้าหมายประจำ พ.ศ. 2565

*เป้าหมายแผนย่อยที่เพิ่มเติมในแผนแม่บทฯ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

** เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1) อาจไม่ได้ส่งผลต่อ เป้าหมายแผนแม่บทย่อยระดับประเด็น (Y2) โดยตรง

200101

พ.ศ.
2562พ.ศ.
2563พ.ศ.
2564พ.ศ.
2565

งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2565 สัดส่วนความสำเร็จของกระบวนการที่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัลร้อยละ 100 (ทั้งหมด 2,180 กระบวนการ แบ่งเป็น กระบวนการในระบบอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจแบบครบวงจร 300 กระบวนการ และ กระบวนการอื่น ๆ 1,880 กระบวนการ)

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 – 2565 ภาพรวมงานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัล มีการพัฒนาที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณา จากสัดส่วนความสำเร็จของกระบวนการที่ได้รับการปรับเปลี่ยน ให้เป็นดิจิทัล ที่ได้มีการทบทวนและจัดกลุ่มกระบวนการใหม่ใน พ.ศ. 2565 จากเดิม ทั้งหมด 2180 กระบวนการ เป็น 739 กระบวนการ โดยใน พ.ศ. 2561 มีกระบวนการที่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัลทั้งสิ้น 41 กระบวนการ ใน พ.ศ. 2562 - 2563 มีสะสมรวมทั้งสิ้น 78 กระบวนการ ใน พ.ศ. 2564 มีสะสมรวมทั้งสิ้น 205 กระบวนการ และใน พ.ศ. 2565 มีสะสมรวมทั้งสิ้น 351 กระบวนการ คิดเป็นร้อยละ 5.54 10.55 27.74 และ 47.49 ของกระบวนการทั้งหมด ตามลำดับ แม้ว่าสัดส่วนความสำเร็จของกระบวนการที่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้ เป็นดิจิทัลจะมีการปรับตัวที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อเทียบสถานะการบรรลุเป้าหมายใน พ.ศ. 2565 พบว่าสัดส่วนของกระบวนการที่ได้รับการปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลสะสมทั้งหมดใน พ.ศ. 2565 คิดเป็น ร้อยละ 47.49 ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายระดับวิกฤตที่กำหนดให้สัดส่วนความสำเร็จของกระบวนการ ที่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัลร้อยละ 100

200201

พ.ศ.
2562พ.ศ.
2563พ.ศ.
2564พ.ศ.
2565

หน่วยงานภาครัฐบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2565 ทุกแผนงาน/โครงการภายใต้ 15 ประเด็นเร่งด่วนของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีผลสัมฤทธิ์ต่อ เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 – 2565 ภาพรวมหน่วยงานภาครัฐบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ชาติ พิจารณาจากตัวชี้วัดเทียบเคียงจากจำนวนหน่วยงานของรัฐที่มีโครงการเพื่อขับเคลื่อน การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปีงบประมาณที่ผ่านมาที่ผ่านกระบวนการจัดลำดับความสำคัญ พบว่า โครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปีงบประมาณ 2565 - 2567 มีสัดส่วน ข้อเสนอโครงการที่ผ่านการคัดเลือกเพิ่มขึ้น ดังนี้ ร้อยละ 16.74 13.36 และ 39.18 ตามลำดับ และเมื่อ พิจารณาสถานะการบรรลุค่าเป้าหมาย 140 เป้าหมายแผนแม่บทย่อยภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พบว่าสถานะการบรรลุค่าเป้าหมายแผนแม่บทย่อย 140 เป้าหมาย มีเป้าหมายที่บรรลุค่าเป้าหมายได้ตาม ที่กำหนดไว้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ใน พ.ศ. 2562 - 2565 มีร้อยละเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อยที่บรรลุ ค่าเป้าหมายได้ตามที่กำหนด (สีเขียว) ดังนี้ 16.43 23.57 28.57 และ 41.43 ตามลำดับ และเมื่อเทียบสถานะการ บรรลุเป้าหมายใน พ.ศ. 2565 พบว่า จำนวนโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ 2567 ที่ผ่านกระบวนการจัดลำดับความสำคัญคิดเป็นร้อยละ 39.18 และ เป้าหมายระดับ แผนแม่บทย่อยที่บรรลุค่าเป้าหมายได้ตามที่กำหนด (สีเขียว) แล้ว คิดเป็นร้อยละ 41.43 ส่งผลให้สถานะการบรรลุ เป้าหมายระดับวิกฤตที่กำหนดให้ทุกแผนงาน/โครงการภายใต้ 15 ประเด็นเร่งด่วนของแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ มีผลสัมฤทธิ์ต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

200301

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดบริการและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2565 ระดับความสำเร็จในการเปิดให้ภาคส่วนอื่นเข้ามาดำเนินการบริการสาธารณะ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 – 2565 ภาพรวมภาคส่วนต่างๆ มีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะ ลดลง พิจารณาจากตัวชี้วัดเทียบเคียง ข้อมูลการลงทุนของโครงการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนที่คณะกรรมการนโยบายการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนเห็นชอบหลักการของโครงการ เนื่องจากข้อมูลมูลค่าการลงทุนรวมของภาครัฐในการจัดบริการสาธารณะทั้งหมดอยู่ระหว่างการประมวลผล ในช่วง พ.ศ. 2561 – 2565 พบว่ามีการลงทุนที่เพิ่มขึ้นในช่วงพ.ศ. 2561-2562 และ 2564 -2565 อย่างไรก็ตามผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลต่อการลงทุนในการพัฒนาและการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ทำให้มีจำนวนและมูลค่าของโครงการลงทุนที่ลดลง ในช่วง พ.ศ. 2563 - 2564 ทั้งนี้ การคลี่คลายของสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้เศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว และสามารถกลับมาดำเนินโครงการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ของประเทศได้ ส่งผลให้มีจำนวนและมูลค่าของโครงการลงทุนเพิ่มขึ้นใน พ.ศ. 2565 และเมื่อเทียบสถานะการบรรลุเป้าหมายใน พ.ศ. 2565 พบว่า สัดส่วนการลงทุนของภาคเอกชนต่อการลงทุนรวมในการจัดบริการสาธารณะ ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ใน**ระดับวิกฤต** ที่กำหนดให้ระดับความสำเร็จในการเปิดให้ภาคส่วนอื่นเข้ามาดำเนินการบริการสาธารณะ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20

200302

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสมรรถนะและสร้างความทันสมัยในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้กับประชาชน กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2565 ค่าคะแนนการประเมินร้อยละของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่นำแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่นได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 – 2565 ภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสมรรถนะและสร้างความทันสมัยในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้กับประชาชน พิจารณาจากตัวชี้วัดเทียบเคียงผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยมีผลคะแนนค่าเฉลี่ยผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม ของ พ.ศ. 2561 – 2564 อยู่ที่ 80.7 77.95 82.32 และ 84.62 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเทียบสถานะการบรรลุเป้าหมายใน พ.ศ. 2565 พบว่าผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม ที่ 84.62 คะแนน ส่งผลให้**เกิดการบรรลุเป้าหมาย**ที่กำหนดให้ค่าคะแนนการประเมินร้อยละของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่นำแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่นได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

200401

พ.ศ.
2562พ.ศ.
2563พ.ศ.
2564พ.ศ.
2565

ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2565 ระดับ Digital Government Maturity Model (Gartner) ระดับ 2 และสัดส่วนของหน่วยงานที่บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างสูงตามเป้าหมาย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 – 2565 ภาพรวมของภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว พิจารณาจากตัวชี้วัดเทียบเคียง ผลการจัดอันดับการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยผลการจัดอันดับของไทยตามผลสำรวจใน พ.ศ. 2562/2563 – 2565 ไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ 26 25 และ 22 ได้รับคะแนนอยู่ที่ 73.17 79.65 และ 78.01 ตามลำดับ (ผลการสำรวจของ พ.ศ. 2562 และ 2563 ถูกสรุปรวมเป็นรอบเดียวกัน) และพิจารณาจากตัวชี้วัดเทียบเคียง ภาพรวมระดับความพร้อมการพัฒนาด้านดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ สะท้อนได้จากสัดส่วนหน่วยงานที่อยู่ในระดับ 2 ขึ้นไปใน พ.ศ. 2563 2564 และ 2565 คิดเป็นร้อยละ 89.04 92.28 และ 89.35 ตามลำดับ และเมื่อเทียบสถานะการบรรลุเป้าหมายใน พ.ศ. 2565 พบว่า ผลการจัดอันดับการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ที่ 78.01 คะแนน และ ภาพรวมระดับความพร้อมการพัฒนาด้านดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ สะท้อนได้จากสัดส่วนหน่วยงานที่อยู่ในระดับ 2 ขึ้นไป ที่ร้อยละ 89.35 ซึ่งยังคงอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดให้ระดับ Digital Government Maturity Model (Gartner) ระดับ 2 และสัดส่วนของหน่วยงานที่บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างสูงตามเป้าหมาย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90

200501

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2565 ดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และ สัดส่วนเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำผิดกฎหมายลดลงร้อยละ 20

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 – 2565 ภาพรวมของบุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ พิจารณาจากดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ โดยผล พ.ศ. 2565 เท่ากับร้อยละ 78.70 และ พ.ศ. 2563 เท่ากับร้อยละ 80.25 และสัดส่วนเจ้าหน้าที่ที่กระทำผิดกฎหมายลดลง สามารถพิจารณาได้จากตัวชี้วัดเทียบเคียงจำนวนคดีในความรับผิดชอบของศาลปกครอง ที่ลดลงร้อยละ 20 เมื่อเทียบจากจำนวนคดีความใน พ.ศ. 2560 พบว่าในภาพรวมการดำเนินงานที่ผ่านมา มีจำนวนคดีความในความรับผิดชอบของศาลปกครองสูงสุดลดลงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ พ.ศ. 2561 – 2564 แต่ใน พ.ศ. 2565 จำนวนคดีความนั้นเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับ พ.ศ. 2560 คิดเป็นลดลงร้อยละ 15.62 28.94 27.46 24.30 และ 20.31 ตามลำดับ ในขณะที่ศาลปกครองชั้นต้นนั้นมีจำนวนคดีความเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ พ.ศ. 2561 จนถึง พ.ศ. 2565 เมื่อเทียบกับ พ.ศ. 2560 คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.85 14.48 17.09 4.44 และ 12.10 ตามลำดับ และเมื่อเทียบสถานะการบรรลุเป้าหมายใน พ.ศ. 2565 พบว่า ดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ อยู่ที่ร้อยละ 78.70 และ จำนวนคดีในความรับผิดชอบของศาลปกครองลดลงเมื่อเทียบกับ พ.ศ. 2560 ที่ร้อยละ 4.10 ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับ **วิกฤต** การบรรลุเป้าหมายที่กำหนดให้ดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และ สัดส่วนเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำผิดกฎหมายลดลงร้อยละ 20

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาศูนย์บริการประชาชน

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

สัดส่วนความสำเร็จของกระบวนการที่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัล ร้อยละ 100 (ทั้งหมด 2,180 กระบวนการแบ่งเป็น กระบวนการในระบบ อำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจแบบครบวงจร 300 กระบวนการ และกระบวนการอื่น ๆ 1,880 กระบวนการ)

งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัล เพิ่มขึ้น เป็นเป้าหมายที่มุ่งเน้นการพัฒนางาน บริการของภาครัฐให้เป็นดิจิทัล โดยยึดประชาชน เป็นศูนย์กลาง เพื่อจะช่วยให้งานบริการภาครัฐ นั้นมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว และทันสมัยโดยมีปัจจัยที่สำคัญในการบรรลุเป้าหมาย อาทิ การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นดิจิทัล พัฒนาการเชื่อมระบบกับแพลตฟอร์มการ ให้บริการภาครัฐ เชื่อมระบบกับแพลตฟอร์มกลาง การบริการกลาง การเปิดเผยและเชื่อมโยงข้อมูล

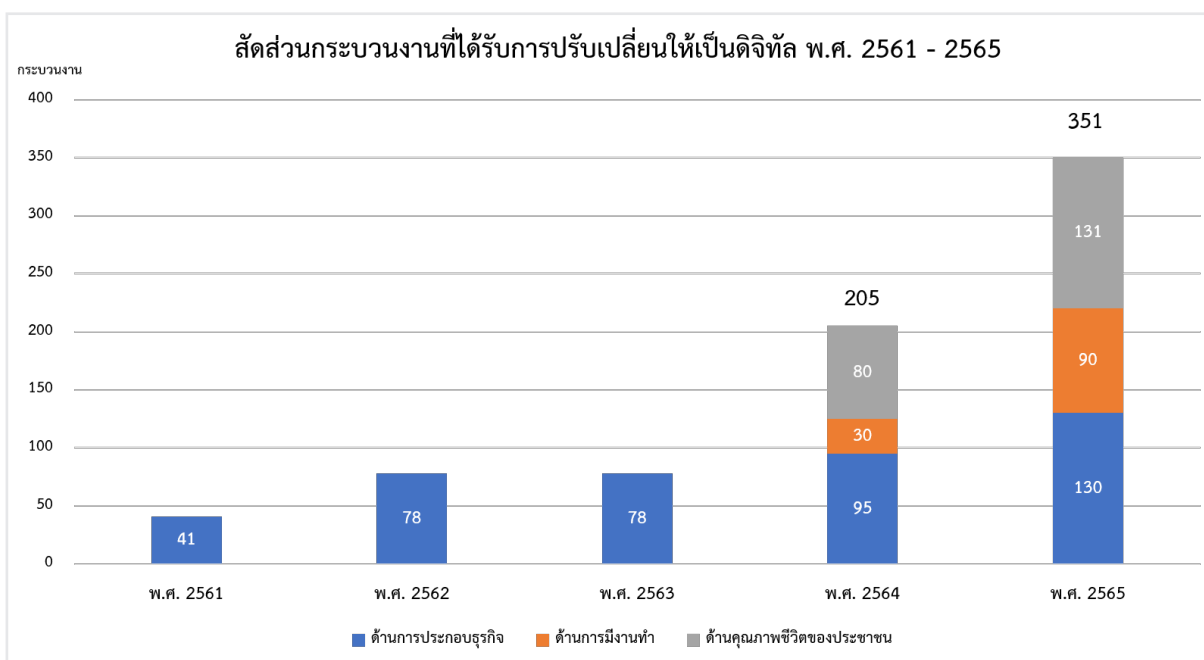
ภาครัฐ โดยมุ่งเน้นให้ภาครัฐนั้นเชื่อมโยงข้อมูล ระหว่างหน่วยงานของรัฐแบบเบ็ดเสร็จ การเปิดเผย ข้อมูลภาครัฐให้กับภาคส่วนต่างๆ ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้มีความทันสมัยและ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนางานบริการของภาครัฐ รวมทั้งการต่อยอดงานบริการให้เป็นรูปแบบการ บริการออนไลน์ โดยมีนโยบายที่เอื้อต่อการผลักดัน งานบริการภาครัฐที่เป็นดิจิทัล และ สร้างการรับรู้หรือการเข้าใจในการรับบริการจากระบบดิจิทัล แก่ประชาชน

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

พิจารณาจากสัดส่วนความสำเร็จของ ภาระงานที่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัล ซึ่งจากเดิมมีทั้งหมด 2,180 ภาระงาน แบ่งเป็น ภาระงานในระบบอำนวยความสะดวกในการ ประกอบธุรกิจแบบครบวงจร 300 ภาระงาน และ ภาระงานอื่นๆ 1,880 ภาระงาน อย่างไรก็ตาม พ.ศ. 2565 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบ ราชการได้มีการทบทวนและจัดกลุ่มภาระงาน ใหม่เป็นทั้งหมด 739 ภาระงาน แบ่งเป็นด้านการ ประกอบธุรกิจ 286 ภาระงาน ด้านการมีงานทำ 148 ภาระงาน และด้านคุณภาพชีวิตประชาชน 305 ภาระงาน เพื่อให้การวัดมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยการ ดำเนินงานในห้วง 5 ปีแรกตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2565) นั้น ร้อยละความสำเร็จ ของภาระงานที่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้ เป็นดิจิทัลโดยภาพรวมมีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น แต่ยังคงมีสถานะการบรรลุเป้าหมายที่ต่ำกว่า

ค่าเป้าหมายระดับวิกฤต โดยใน พ.ศ. 2561 มี ภาระงานที่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัล ทั้งสิ้น 41 ภาระงานใน พ.ศ. 2562 - 2563 มีสะสมรวมทั้งสิ้น 78 ภาระงาน ใน พ.ศ. 2564 มีสะสมรวมทั้งสิ้น 205 ภาระงานและใน พ.ศ. 2565 มีสะสมรวมทั้งสิ้น 351 ภาระงาน คิดเป็นร้อยละ 5.54 10.55 27.74 และ 47.49 ของภาระงานทั้งหมด ตามลำดับ แม้ว่าสัดส่วน ความสำเร็จของภาระงานที่ได้รับการปรับเปลี่ยน ให้เป็นดิจิทัลจะมีการปรับตัวที่เพิ่มสูงขึ้น อย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อนำสัดส่วนของภาระงาน ที่ได้รับการปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลสะสมทั้งหมด ใน พ.ศ. 2565 ที่คิดเป็นร้อยละ 47.49 มาเทียบกับ เป้าหมายของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ในห้วง 5 ปีแรก (พ.ศ. 2561 – 2565) ที่กำหนด ไว้ร้อยละ 100 ทำให้สถานะการบรรลุเป้าหมาย ระดับวิกฤต

การดำเนินงานที่ผ่านมา

ในการขับเคลื่อนเป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่ผ่านมาในห้วง 5 ปีแรกของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2565) หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้มีการจัดทำ**โครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565** อาทิ โครงการพัฒนาศูนย์บริการครบวงจรแบบเบ็ดเสร็จ (ภาคธุรกิจและภาคประชาชน) ที่มีการพัฒนาระบบกลางในการให้บริการประชาชนและภาคธุรกิจ โดยมีเป้าหมายให้มีจำนวนงานบริการภาครัฐสำหรับการประกอบธุรกิจที่ให้บริการได้แบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 40 ใบอนุญาต และจำนวนงานบริการภาครัฐสำหรับงานบริการประชาชนที่เปิดให้บริการแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบศูนย์กลางการบริการประชาชนในการติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร จำนวน 60 งานบริการ โดยการดำเนินงานในส่วนหนึ่งของระบบการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จทางอิเล็กทรอนิกส์ สามารถพัฒนาระบบต้นแบบใบอนุญาตและงานบริการที่ผ่านการทดสอบร่วมกับหน่วยงานเจ้าของใบอนุญาตแล้วเสร็จจำนวน 40 ใบอนุญาต รวมทั้งมีผลการศึกษาและพัฒนาเพื่อขยายผลการให้บริการไปต่างจังหวัดจำนวน 6 ใบอนุญาต และในส่วนหนึ่งของระบบศูนย์กลางการบริการประชาชนในการติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร ได้รายงานผลการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของงานบริการนำร่องเพื่อให้บริการในระบบศูนย์กลางการบริการประชาชนในการติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร สำหรับใช้

เป็นแนวทางในการพัฒนางานบริการในเชิงเทคนิคเพิ่มเติม จำนวน 60 งานบริการ และมีงานบริการที่ได้รับการพัฒนาในเชิงเทคนิคและเปิดให้บริการบนระบบศูนย์กลางการบริการประชาชนในการติดต่อราชการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร ผ่านแอปพลิเคชัน “ทางรัฐ” แล้ว จำนวน 68 งานบริการ นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาระบบการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐพัฒนาระบบการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในการประกอบธุรกิจของประเทศไทย โดยการดำเนินการที่ผ่านมาได้มีรายงานผลการศึกษาคาดการณ์สภาพแวดล้อมการให้บริการภาครัฐโดยครอบคลุมแนวทางการปฏิรูป และรายงานผลการศึกษารัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสีเขียวของประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาระบบการให้บริการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 ที่มีเพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการบริการของภาครัฐให้สามารถปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบดิจิทัล เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเข้ารับบริการของภาครัฐในช่องทางดิจิทัล และลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนในการติดต่อราชการเพื่อรับบริการต่างๆ อาทิ การขออนุญาต การขออนุมัติ การจดทะเบียนการขึ้นทะเบียน

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

จากการดำเนินการที่ผ่านมาในห่วงแรก การปรับเปลี่ยนกระบวนการงานบริการภาครัฐให้เป็นดิจิทัล มีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกปี แต่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ไม่มากเมื่อเทียบกับร้อยละ 100 ของกระบวนการทั้งหมดที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทย่อย โดยปีที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนกระบวนการที่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัลมากที่สุดคือใน พ.ศ. 2565 ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.75 ซึ่งเห็นได้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ช่วยเร่งให้เกิดการปรับกระบวนการเป็นดิจิทัล อย่างไรก็ตาม การปรับกระบวนการหลังจากนี้ จำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงการทำงานเพื่อให้กระบวนการที่ปรับเปลี่ยนแล้วและกำลังจะปรับเปลี่ยน

สามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายในห่วงถัดไป โดยมีประเด็นท้าทายที่สำคัญ ได้แก่ ความหลากหลายของกระบวนการทำงานต่าง ๆ ของราชการ รวมถึงส่วนภูมิภาค ซึ่งยังมีความจำเป็นที่จำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติมในระยะถัดไป ทักษะคติดของบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจด้านเทคนิคและการให้บริการ ซึ่งในแต่ละหน่วยงานและพื้นที่มีไม่เท่ากัน ส่งผลต่อการขับเคลื่อนเป้าหมาย ความพร้อมด้านเทคโนโลยีของงานบริการของแต่ละหน่วยงานมีความแตกต่างกัน ส่งต่อการปรับกระบวนการ โดยเฉพาะการเชื่อมโยงและเปิดเผยข้อมูลข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการปรับกระบวนการเป็นดิจิทัล

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

เพื่อปิดช่องว่างการพัฒนาของเป้าหมายงานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น ภาครัฐควรเร่งดำเนินการโดยอิงจากปัจจัยที่สำคัญในการบรรลุเป้าหมายที่ต้องเร่งดำเนินการ ประกอบด้วย การพัฒนาสภาพแวดล้อมของงานบริการภาครัฐให้เอื้อต่อการเป็นดิจิทัล ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล พัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐแบบเบ็ดเสร็จ ผลักดันนโยบายที่เอื้อต่อการผลักดันงานบริการภาครัฐที่เป็นดิจิทัล ต่อยอดงานบริการให้เป็นรูปแบบการบริการออนไลน์ แต่ทั้งหมดที่กล่าวมานั้น จะไม่สามารถสำเร็จได้โดยปราศจากอุปสรรค หากไม่มีการปรับปรุง ทบทวน กฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้มีความทันสมัยและ

ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และต้องส่งเสริมให้มีการดำเนินการในลักษณะเชิงรุกของหน่วยงานผู้ออกกฎหมายและผู้ใช้กฎหมาย ในโครงการและการดำเนินการต่อที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการทำงานงานบริการของภาครัฐที่เป็นดิจิทัล โดยพัฒนาบุคลากรกลุ่มดูแลระบบบริการและให้บริการให้มีทักษะเฉพาะด้านดิจิทัล และมุ่งเน้นการสร้างการรับรู้และความเข้าใจในการรับบริการจากระบบดิจิทัลของประชาชน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ผู้รับบริการ และเพื่อให้บุคลากรสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทประเด็น (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เป้าหมายแผนแม่บทย่อย งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น มีการปรับตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในช่วง พ.ศ. 2566-2570 จาก เดิม สัดส่วนความสำเร็จของกระบวนการที่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัล ร้อยละ 100 เป็น สัดส่วนของกระบวนการที่

ปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัลต่อกระบวนการทั้งหมดที่สามารถปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 เมื่อเปรียบเทียบกับ พ.ศ. 2565 สัดส่วนของกระบวนการที่ปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัลต่อกระบวนการทั้งหมดที่สามารถปรับเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลอยู่ที่ร้อยละ 47.49 ทำให้มีสถานะการบรรลุเป้าหมายในระดับใกล้เคียงค่าเป้าหมาย

แผนแม่บทย่อย

การบริหารจัดการการเงินการคลัง

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

หน่วยงานภาครัฐบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

ทุกแผนงาน/โครงการภายใต้ 15 ประเด็นเร่งด่วนของแผนแม่บท
ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีผลสัมฤทธิ์ต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

การดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ นับเป็นภารกิจสำคัญที่ทุกหน่วยงานของรัฐจะต้องร่วมมือกัน ซึ่งการที่จะบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดได้นั้น หน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องมองเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติร่วมกัน เพื่อกำหนดแผน แนวทางการดำเนินงาน และโครงการที่เหมาะสมให้สามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม รวมทั้งต้องอาศัยการบริหารจัดการการเงินการคลัง และการจัดสรรงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ

โดยมีปัจจัยที่สำคัญในการบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ การมีฐานข้อมูลที่สะท้อนสถานการณ์ปัจจุบัน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนได้ การมีกลไกและช่องทางที่เอื้อให้การบูรณาการระหว่างหน่วยงานในการนำแผนหรือนโยบายไปปฏิบัติ การปรับปรุงกฎหมายที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ปรับปรุงการดำเนินงานให้มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ พร้อมทั้งบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

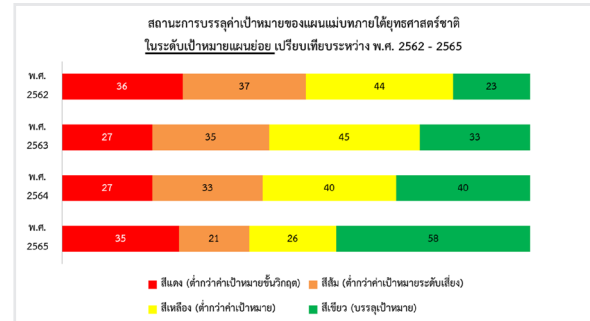
สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

พิจารณาจากตัวชี้วัดเทียบเคียงจากจำนวนหน่วยงานของรัฐที่มีโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปีงบประมาณที่ผ่านกระบวนการจัดลำดับความสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 18 พฤษภาคม 2564 โดยเมื่อพิจารณาภาพรวมในห้วง 5 ปีแรกตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2565) พบว่ามีการพัฒนาที่ดีขึ้น แต่ยังคงมีสถานการณ์บรรลุเป้าหมายที่ต่ำกว่าหมายในระดับวิกฤต โดยพบว่า โครงการ

เพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ 2567 ซึ่งมีการจัดทำใน พ.ศ. 2565 มีหน่วยงานระดับกระทรวงที่จัดส่งข้อเสนอโครงการฯ และผ่านกระบวนการจัดลำดับความสำคัญครบถ้วนทุกกระทรวง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ในปีงบประมาณ 2566 ที่มีหน่วยงานระดับกระทรวงที่จัดส่งข้อเสนอโครงการฯ ได้ครบถ้วนทุกกระทรวง แต่มี 1 กระทรวงที่ไม่มีโครงการที่ผ่านกระบวนการจัดลำดับความสำคัญ

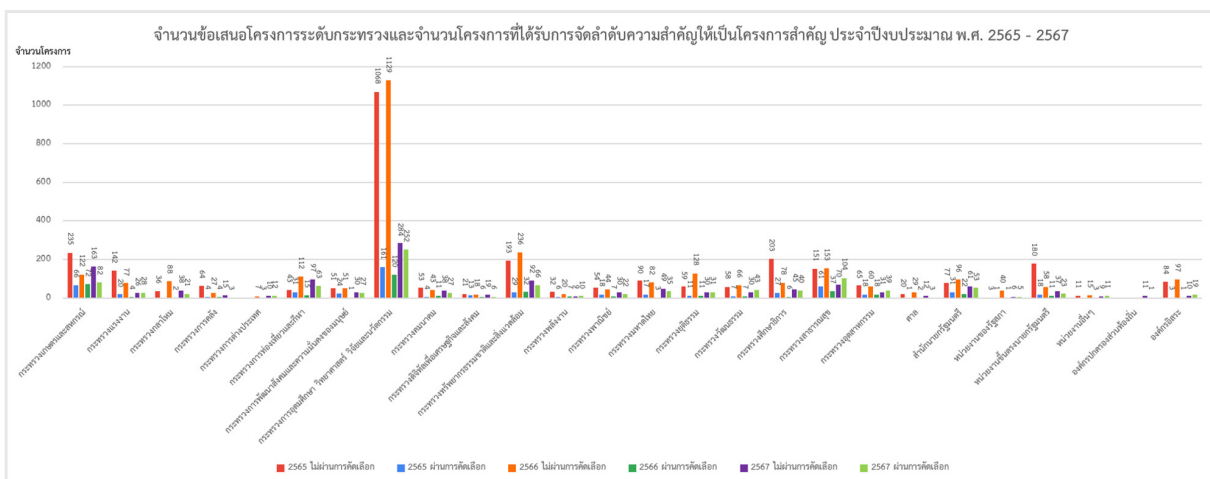

และหากพิจารณาจากสัดส่วนระหว่างจำนวนโครงการที่ผ่านการคัดเลือกต่อจำนวนข้อเสนอโครงการพบว่า โครงการฯ ที่ผ่านการคัดเลือกประจำปีงบประมาณ 2567 มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 1,026 โครงการ จากทั้งหมด 2,619 โครงการ (คิดเป็นร้อยละ 39.18) เมื่อเทียบกับจำนวนโครงการที่ผ่านการคัดเลือกประจำปีงบประมาณ 2566 จำนวน 406 โครงการ จากทั้งหมด 3,039 โครงการ (คิดเป็นร้อยละ 13.36) และปีงบประมาณ 2565 จำนวน 571 โครงการ จากทั้งหมด 3,428 โครงการ (คิดเป็นร้อยละ 16.74) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาภาพรวมของสถานะการบรรลุค่าเป้าหมายแผนแม่บทย่อย 140 เป้าหมาย พบว่ามีเป้าหมายที่บรรลุค่าเป้าหมายได้ตามที่กำหนดไว้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยใน พ.ศ. 2565 มีเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อยที่บรรลุค่าเป้าหมายได้ตามที่กำหนด (สีเขียว) แล้ว 58 เป้าหมาย จากทั้งหมด 140 เป้าหมายคิดเป็นร้อยละ 41.43 ของเป้าหมายแผนแม่บทย่อยทั้งหมด เทียบกับร้อยละ 28.57 ของ พ.ศ. 2564

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ร้อยละ 23.57 ของ พ.ศ. 2563 และร้อยละ 16.43 ของ พ.ศ. 2562 ขณะที่เป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด (ค่าสถานะสีเหลือง สีส้ม และสีแดง) พ.ศ. 2565 รวม 82 เป้าหมาย จากทั้งหมด 140 เป้าหมาย (ร้อยละ 58.57) ลดลงจาก 100 เป้าหมาย (ร้อยละ 71.43) ใน พ.ศ. 2564 107 เป้าหมาย (ร้อยละ 76.43) ใน พ.ศ. 2563 117 เป้าหมาย (ร้อยละ 83.57) ใน พ.ศ. 2562 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานของรัฐมีการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ที่ดีขึ้น แต่สถานะการบรรลุเป้าหมายยังคงอยู่ในระดับวิกฤต

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การดำเนินงานที่ผ่านมา

ช่วง พ.ศ. 2563 – 2564 การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐอาจยังไม่ตอบโจทย์และส่งผลกระทบต่อการบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ได้อย่างเป็นรูปธรรม สะท้อนได้จากสถานะเป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายมากถึง 113 เป้าหมาย จาก 140 เป้าหมาย เทียบเป็นสัดส่วนร้อยละ 80.71 อย่างไรก็ตาม สศช. ร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนประเด็นแผนแม่บทฯ (จ.1) หน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนเป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ (จ.2) หน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (จ.3) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการปรับปรุงห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (FVCT) ของ 140 เป้าหมายแผนแม่บทย่อย เพื่อให้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวิเคราะห์และจัดทำโครงการ/การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่มุ่งเป้าการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยประกอบด้วยองค์ประกอบและปัจจัยทั้งหมดที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กันที่ประมวลผลจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแต่ละเป้าหมายแผนแม่บทย่อย ที่จะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายได้ ซึ่งใน พ.ศ. 2565 สศช. ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปีงบประมาณ 2567 ร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 3 ระดับ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้าง ครู ก. ให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการถ่ายระดับของแผนบนหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลและหลักเกณฑ์การจัดทำข้อเสนอโครงการฯ เพื่อขับเคลื่อน

การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติที่สอดคล้องกับห่วงโซ่คุณค่าฯ โดยครู ก. สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ให้กับเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน ไปสู่การยกระดับโครงการฯ ที่ผ่าน ๆ มา ให้สามารถเป็นโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างแท้จริง โดยการประชุมดังกล่าว มีผู้เข้าร่วมกว่า 2,500 คนจากทุกหน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่า โดยร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพฯ และทุกหน่วยงานของรัฐ เพื่อร่วมกันจัดทำข้อมูลความเกี่ยวข้องของหน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่า (who) ที่มีส่วนในการดำเนินงานในแต่ละปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าฯ ของ 140 เป้าหมายแผนแม่บทย่อย รวมถึงมีการร่วมกันกำหนดประเด็น (what) ที่จำเป็นต้องดำเนินการขับเคลื่อนให้บรรลุผลตามเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ในห้วง พ.ศ. 2566 – 2570 นอกจากนี้ได้มีการจัดทำคู่มือการจัดทำโครงการฯ พร้อมทั้งได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินโครงการฯ ให้มีความละเอียดและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และได้จัดทำแบบทดลองประเมินให้คะแนนร่างข้อเสนอโครงการฯ ด้วยตนเองในรูปแบบ Spider Chart ก่อนที่หน่วยงานจะนำข้อเสนอโครงการฯ เข้าในระบบ eMENSCR บนเว็บไซต์ <http://pj-spiderchart.nesdc.go.th/> จากการดำเนินการดังกล่าว ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐมีความตระหนักรู้ ความเข้าใจในหลักการการจัดทำโครงการเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ที่ต้องตอบทั้งภารกิจของหน่วยงาน และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ และมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายแผนแม่บทย่อยมากขึ้นนอกจากนี้ เพื่อสนับสนุนการ

บรรลุเป้าหมายหน่วยงานภาครัฐบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ในปีงบประมาณ 2565 มีโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายในประเด็นดังกล่าว อาทิ โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศติดตามสถานะร่าง พ.ร.บ. กระทู้ถามและข้อปรึกษาหารือ ส.ส./ส.ว. ซึ่งจะสามารถสนับสนุนการเร่งรัดการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์ชาติ โดยความก้าวหน้าในขณะนี้อยู่ระหว่างการขออนุมัติหลักการเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง อีกทั้ง เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การนำไปปฏิบัติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2565 ได้มีมติเห็นชอบยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2567 เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้หน่วยงาน

ของรัฐใช้ในการจัดทำโครงการที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับที่ 2 โดยให้ความสำคัญลำดับแรกกับประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้บรรลุ 13 หมายเหตุการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และประเด็นสำคัญของ 17 นโยบายและแผนความมั่นคง ตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญกับประเด็นการพัฒนาตามแผนย่อย ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจะทำให้หน่วยงานของรัฐจัดทำโครงการที่ “พุ่งเป้า” ในการบรรลุเป้าหมายของแผนระดับชาติและมีการขับเคลื่อนการดำเนินการให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลการบรรลุเป้าหมาย

จากการวิเคราะห์ผลการจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ ที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้เสนอโครงการฯ ในปีที่ผ่านมา พบว่าหน่วยงานภาครัฐมีความเข้าใจที่เพิ่มมากขึ้นในหลักการจัดทำโครงการที่ดีที่สามารถขับเคลื่อนการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สะท้อนจากผลการประเมินคะแนนในการจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอโครงการทั้ง 2,619 โครงการ ในแต่ละหลักเกณฑ์ พบว่า ในภาพรวมทุกหลักเกณฑ์ การประเมินข้อเสนอโครงการฯ มีคะแนนเฉลี่ยที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม โครงการส่วนใหญ่ยังคงต้องเร่งพัฒนาและปรับปรุงรายละเอียดร่างข้อเสนอ

โครงการฯ ในเกณฑ์ความจำเป็นในการจัดทำจากข้อมูลเชิงประจักษ์ เช่น มีข้อมูลสถิติ/งานวิจัยรองรับ (ไม่ใช่การกล่าวอ้าง) เกณฑ์วัตถุประสงค์ผลิต ผลลัพธ์ และกลุ่มเป้าหมาย เกณฑ์ตัวชี้วัดที่สามารถสะท้อนการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของโครงการได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากปัจจัยที่จำเป็นต้องมีโครงการฯ รองรับในปีงบประมาณ 2567 ของทั้ง 140 เป้าหมายในแผนแม่บทฯ พบว่า ยังมีหลายปัจจัยสำคัญที่ยังไม่มีโครงการสำคัญมารองรับ ทำให้ยังมีช่องว่างเชิงการพัฒนา ดังนั้น หน่วยงานควรต้องให้ความสำคัญและเร่งดำเนินโครงการสำคัญเพื่อเติมเต็มประเด็นที่ยังมีช่องว่างในการพัฒนา

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

ในการบรรลุเป้าหมาย หน่วยงานภาครัฐบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ หน่วยงานเจ้าภาพทั้ง 3 ระดับควรประสานร่วมกับหน่วยงานร่วมขับเคลื่อน ในการทำความเข้าใจคู่มือในการจัดทำโครงการและเกณฑ์ในการประเมินข้อเสนอโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปีงบประมาณ การทำงานตามภารกิจที่รับผิดชอบ รวมทั้งโครงการสำคัญที่จะต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณ เนื่องจาก สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลให้แต่ละหน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อยลง ดังนั้น แต่ละหน่วยงานควรพิจารณาจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยยึดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติเป็นหลักในการพิจารณา รวมทั้งเร่งจัดทำ ปรับปรุงข้อมูล สถิติ สถานการณ์ให้เป็นปัจจุบันบนฐานข้อมูลเปิดภาครัฐที่เชื่อมโยงชุดข้อมูลสารสนเทศระหว่างหน่วยงานของรัฐเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน และหน่วยงานของภาครัฐควรร่วมกันสร้างกลไกและช่องทางที่เอื้อให้การบูรณาการระหว่างหน่วยงานในการนำแผนหรือนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ควรเร่งดำเนินงานแบบเชื่อมโยงผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ ต่อเป้าหมายที่สามารถใช้พัฒนาตัวชี้วัดได้

และเพิ่มช่องทางการสื่อสารและการเผยแพร่การประเมิน เพื่อให้หน่วยงานและประชาชนสามารถรับรู้สถานการณ์การดำเนินงานในปัจจุบัน รวมทั้งจัดทำงานวิจัยที่สอดคล้องกับช่องว่างการพัฒนาตามห่วงโซ่คุณค่า เพื่อให้มีข้อมูลประกอบการดำเนินงานที่ดีต่อไป

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (พ.ศ.2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เป้าหมายแผนแม่บทย่อย หน่วยงานภาครัฐบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2566-2570 จาก เดิมทุกแผนงาน/โครงการภายใต้ 15 ประเด็นเร่งด่วนของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีผลสัมฤทธิ์ต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ เป็นสัดส่วนเป้าหมายแผนแม่บทย่อยภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่บรรลุเป้าหมายต่อเป้าหมายแผนแม่บทย่อยทั้งหมด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 100

ซึ่งหากพิจารณาจากสถานะผลการดำเนินงานใน พ.ศ. 2565 มีร้อยละ 41.43 ซึ่งยังห่างไกลจากค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงมีสถานการณ์บรรลุเป้าหมายที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย **ระดับวิกฤต** ซึ่งจำเป็นต้องเร่งผลักดัน โดยเฉพาะการมีโครงการสำคัญของปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยให้ครอบคลุมทุกปัจจัย โดยหน่วยงานต้องบูรณาการการทำงานเพื่อประกอบให้เห็นภาพร่วมกัน นอกจากนี้ อาจพัฒนากลไกการกำหนดโครงการสำคัญในรูปแบบใหม่ โดยพิจารณาจากโครงการสำคัญฯ จากโครงการภายใต้แผนระดับ 3 (แผนปฏิบัติการด้าน...) ซึ่งเป็นแผนที่มีการบูรณาการการทำงานจากหลายหน่วยงาน

แผนแม่บทย่อย

การปรับสมดุลภาครัฐ

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดบริการและกิจกรรมสาธารณะ
อย่างเหมาะสม

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

ระดับความสำเร็จในการเปิดให้ภาคส่วนอื่นเข้ามาดำเนินการบริการสาธารณะ
ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20

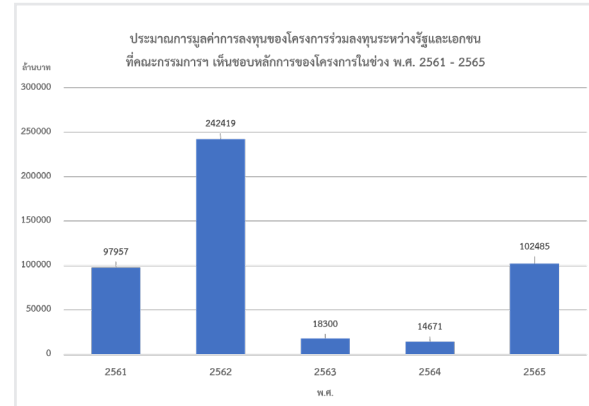
การปรับสมดุลภาครัฐที่มุ่งลดบทบาทและขนาดของภาครัฐด้วยการเสริมสร้างบทบาทของภาคส่วนอื่นของสังคมในการจัดบริการและกิจกรรมสาธารณะ โดยดำเนินการทบทวนภารกิจหลักของภาครัฐให้มุ่งเน้นภารกิจกำหนดนโยบาย กำกับดูแลส่งเสริม สนับสนุน และเสริมสร้างบทบาทของภาคส่วนอื่นของสังคมในการจัดบริการและกิจกรรมสาธารณะ เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ควรให้ความสำคัญกับการลดข้อจำกัดของกฎหมายและกระบวนการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ กำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อจูงใจการลงทุนที่ดึงดูดกลุ่มผู้ลงทุนกลุ่มใหม่ในกิจการสาธารณะของรัฐ ควบคู่กับการส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายการพัฒนาต่าง ๆ อาทิ ชุมชน เอกชน ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจการสาธารณะร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ การเปิด

การสื่อสารรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนอื่น ๆ และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภาครัฐที่เข้าถึงได้โดยสะดวกด้วยข้อมูลข่าวสารที่เข้าใจได้โดยง่าย รวมทั้งนำผลการศึกษาด้านการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม ที่ได้ดำเนินการอยู่มาทดลองนำร่องและปฏิบัติจริงเพื่อหาปัจจัยแห่งความสำเร็จ และสามารถปรับปรุงแนวทางการทำงานให้มีความเหมาะสมเพื่อขยายผลได้ต่อไป โดยการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาครัฐตั้งแต่การจัดทำข้อเสนอการอนุมัติแผนงาน/โครงการ การติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานผ่านระบบดิจิทัล ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการให้บริการสาธารณะที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มคนในแต่ละพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

ระดับความสำเร็จในการเปิดให้ภาคส่วนอื่นเข้ามาดำเนินการบริการสาธารณะ สะท้อนได้จากตัวชี้วัดเทียบเคียง ข้อมูลการลงทุนของโครงการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนที่คณะกรรมการนโยบายการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนเห็นชอบหลักการของโครงการในช่วงพ.ศ. 2561-2565 เนื่องจากข้อมูลมูลค่าการลงทุนรวมของภาครัฐในการจัดบริการสาธารณะทั้งหมดอยู่ระหว่างการประมวลผล เมื่อพิจารณาแล้ว ภาพรวมการดำเนินการ ในช่วง พ.ศ. 2561 -2565 พบว่ามีการลงทุนที่เพิ่มขึ้น ในช่วง พ.ศ. 2561-2562 และ 2564-2565 อย่างไรก็ตามผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลต่อการลงทุนในการพัฒนาและการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ทำให้มีจำนวนและมูลค่าของโครงการลงทุนที่ลดลง ในช่วง พ.ศ. 2563-2564 ทั้งนี้การคลี่คลายของสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้เศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวและสามารถกลับมาดำเนินโครงการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ของประเทศได้ ส่งผลให้มีจำนวนและมูลค่าของโครงการลงทุนเพิ่มขึ้นในพ.ศ. 2565 ซึ่งโครงการร่วมทุนรัฐ-เอกชนใน พ.ศ. 2565 ที่คณะกรรมการนโยบายการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนเห็นชอบแล้ว มีจำนวนทั้งสิ้น 7 โครงการ ได้แก่ 1.โครงการบริหารจัดการท่าเทียบเรือสาธารณะเพื่อขนถ่ายสินค้าทั่วไป ของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (เป็นโครงการที่รัฐมอบสิทธิให้เอกชนเข้าใช้ทรัพย์สินเดิมของโครงการ โดยภาครัฐไม่มีภาระการลงทุนในโครงการและเอกชนลงทุนเครื่องจักรและอุปกรณ์) 2.โครงการพัฒนาและบริหารจัดการศูนย์บริการทางหลวงศรีราชาบนทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 7 สายกรุงเทพมหานคร - บ้านฉาง ช่วงชลบุรี - พัทยา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

3.โครงการพัฒนาและบริหารจัดการสถานที่บริการทางหลวงบางละมุง บนทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 7 สายกรุงเทพมหานคร - บ้านฉาง ช่วงพัทยา - มาบตาพุด 4.โครงการการให้เอกชนร่วมลงทุนในการพัฒนาและบริหารจัดการโครงการที่พักริมทาง(Rest Area)บนทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 6 สายบางปะอิน - นครราชสีมา 5.โครงการการให้เอกชนร่วมลงทุนในการพัฒนาและบริหารจัดการโครงการที่พักริมทาง(Rest Area)บนทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง หมายเลข 81 สายบางใหญ่ - กาญจนบุรี 6.โครงการทางหลวงพิเศษหมายเลข 82 สายทางยกระดับบางขุนเทียน - บ้านแพ้ว สำหรับการให้เอกชน ร่วมลงทุนในการดำเนินงานและบำรุงรักษา (O&M) แต่มี 1 โครงการที่อยู่ระหว่างเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา นั่นคือ 7.โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 9 สายถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร ตอนทางยกระดับบางขุนเทียน - บางบัวทอง ของกรมทางหลวง ซึ่งมูลค่าการลงทุนรวมทั้งหมด ใน พ.ศ. 2565 มีมูลค่า 102,485 ล้านบาท จึงทำให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤต

การดำเนินงานที่ผ่านมา

ในปีงบประมาณ 2565 มีโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 อาทิ โครงการศึกษาการเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการ ที่ดำเนินการศึกษาแนวทางการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะชุมชน เอกชน ในรูปแบบโมเดลประชารัฐ มาร่วมดำเนินการในบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ เพื่อนำผลการศึกษาดังกล่าวมาทดลองนำร่องการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมต่อไป รวมทั้งโครงการศึกษาการยกระดับการมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะเพื่อศึกษาสถานการณ์การจัดบริการสาธารณะของหน่วยงาน และภาคส่วนต่าง ๆ ในต่างประเทศ ตลอดจนการรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหากผลการศึกษาแล้วเสร็จ จะนำไปสู่การได้ข้อเสนอในการสร้างให้เกิดวัฒนธรรมการทำงาน

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

ความท้าทายต่อการบรรลุเป้าหมายการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดบริการและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ทั้งในส่วนของการจำกัดของกฎหมายและกฎระเบียบที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะได้อย่างเหมาะสมของภาคส่วนอื่น ความพร้อมและความเต็มใจของภาคส่วนต่าง ๆ ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการและกิจกรรมสาธารณะ รวมทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด - 19 ที่ส่งผลให้การดำเนินโครงการร่วมลงทุนล่าช้าออกไปกว่าแผนการดำเนินงานที่

ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมต่อไป นอกจากนี้ มีการผลักดันการลงทุนร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อการพัฒนาประเทศและกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยปรับปรุงแผนการจัดทำโครงการร่วมลงทุน พ.ศ. 2563 - 2570 ทั้งหมดรวม 110 โครงการ มูลค่าลงทุนรวมประมาณ 1.12 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดิมที่มี 61 โครงการ มูลค่าลงทุนรวม 9.97 แสนล้านบาท ซึ่งโครงการที่ปรับเพิ่มส่วนใหญ่เป็นโครงการในกิจการจัดการน้ำเสีย กิจการท่าอากาศยาน และกิจการด้านการศึกษา ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 คณะกรรมการนโยบายการร่วมทุนระหว่างรัฐและเอกชน ได้เห็นชอบหลักการของโครงการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน จำนวน 7 โครงการ อาทิ โครงการพัฒนาและบริหารจัดการศูนย์บริการทางหลวงศรีราชา บนทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 7 สายกรุงเทพมหานคร - บ้านฉาง ช่วงชลบุรี - พัทยา

กำหนดไว้ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากปัจจัยของเป้าหมายในห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยจะพบว่า ปัจจัยที่ควรเร่งให้ความสำคัญที่กำหนดไว้ยังไม่มีโครงการสำคัญฯ มารองรับครอบคลุมทุกปัจจัย รวมทั้งหน่วยงานที่มีส่วนร่วมกับปัจจัยต่าง ๆ ยังมีค่อนข้างน้อย นอกเหนือจากนั้น ในการวัดผลการดำเนินงานในแต่ละปี ยังขาดข้อมูลมูลค่าการลงทุนรวมของภาครัฐในการจัดบริการสาธารณะทั้งหมดในแต่ละปี เนื่องจากไม่มีเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะชน ทำให้ไม่สามารถวัดผลการดำเนินงานในแต่ละปีได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมาย “เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดบริการและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม” หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (FVCT) ที่ควรให้ความสำคัญ ในการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ได้แก่ (1) **การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนต่อการทำงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ทั้ง 3 ระดับ** ประกอบด้วย 1) การให้ข้อมูล 2) การให้คำปรึกษา และ 3) การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (2) **การเชื่อมโยงฐานข้อมูลในเรื่องการรับฟังความคิดเห็น ความต้องการ และปัญหาของประชาชน** (3) **บทบาท**

ที่เปิดให้ภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในงานของภาครัฐ (4) **ปรับกฎหมายและกฎระเบียบให้ไม่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม และส่งเสริมการสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ** นอกจากนี้หน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายในปัจจุบันควรร่วมกันพิจารณาความครอบคลุมของหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนในแต่ละปัจจัยให้ครอบคลุม ซึ่งจะทำให้มีหน่วยงานที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายดังกล่าวเข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นเพื่อช่วยปิดช่องว่างการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและสามารถบรรลุผลได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (พ.ศ.2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เป้าหมายแผนแม่บทย่อยเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดบริการและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม ได้มีการปรับตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในช่วงพ.ศ. 2566-2570 จาก เดิม (1) **ระดับความสำเร็จการเปิดให้ภาคส่วนอื่นเข้ามาดำเนินการบริการสาธารณะ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 เป็นความสำเร็จของการเปิดให้ภาคส่วนอื่นเข้ามาดำเนินการบริการสาธารณะ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 และได้มีการเพิ่มเติมตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย** (2) **สัดส่วน**

การลงทุนของภาคเอกชนต่อการลงทุนรวมในการจัดบริการสาธารณะ อยู่ที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 เมื่อพิจารณาจากสถานะผลการดำเนินงานใน พ.ศ. 2565 ของ (1) ระดับความสำเร็จการเปิดให้ภาคส่วนอื่นเข้ามาดำเนินการบริการสาธารณะ อยู่ระหว่างดำเนินการจัดเก็บข้อมูล โดยจะเริ่มประกาศใช้ในปี 2567 ตามปฏิทินและ (2) สัดส่วนการลงทุนของภาคเอกชนต่อการลงทุนรวมในการจัดบริการสาธารณะ มีสถานะการบรรลุเป้าหมายในปี พ.ศ. 2565 อยู่ในระดับวิกฤต จึงสะท้อนถึงความท้าทายของการบรรลุเป้าหมาย พ.ศ. 2570 ในระดับวิกฤต

แผนแม่บทย่อย

การปรับสมดุลภาครัฐ

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสมรรถนะและสร้างความทันสมัยในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้กับประชาชน

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

ค่าคะแนนการประเมินร้อยละของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่นำแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่นได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นการสร้างสมรรถนะและความทันสมัยในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้กับประชาชน ซึ่งปัจจัยที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น คือการมีแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน มีช่องทางการให้บริการประชาชนที่ทันสมัยครอบคลุมทุกกลุ่ม

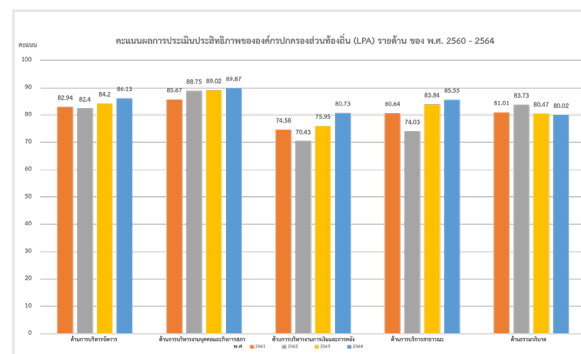
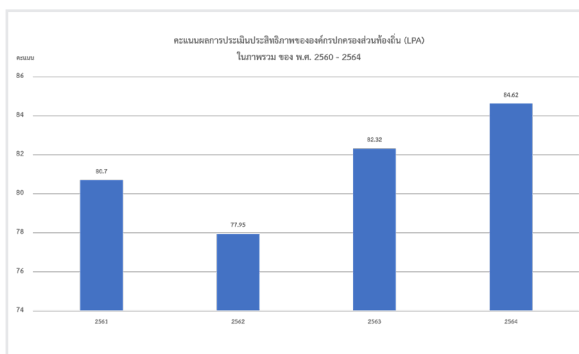
เป้าหมาย มีช่องทางการแสดงความคิดเห็นของประชาชนที่เข้าถึงง่าย ตลอดจนกฎหมายจะต้องเอื้อต่อการปฏิบัติงานเพื่อการจัดการบริการสาธารณะและกิจกรรมให้กับประชาชนตามอำนาจหน้าที่บุคลากร อปท. มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และระบบฐานข้อมูลที่ทันสมัย ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

ในห้วง 5 ปีแรกตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2565) ผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาที่ดีขึ้นเทียบเคียงได้จากผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวม ของ พ.ศ. 2561 – 2564 ซึ่งมีค่าคะแนนอยู่ที่ 80.7 77.95 82.32 และ 84.62 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริหารงานบุคคลและกิจการสภา ด้านการบริหารงานการเงินและการคลัง ด้านการบริการสาธารณะ และ ด้านธรรมาภิบาล พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินสูงสุด คือ ด้านที่

การบริหารงานบุคคลและกิจการสภา ซึ่งมีผลคะแนนเฉลี่ย 89.87 รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ มีผลคะแนนเฉลี่ย 86.13 ด้านการบริการสาธารณะ มีผลคะแนนเฉลี่ย 85.55 และด้านการบริหารงานการเงินและการคลัง มีผลคะแนนเฉลี่ย 80.73 สำหรับด้านที่มีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านธรรมาภิบาล มีผลคะแนนเฉลี่ย 80.02 และเมื่อพิจารณาผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2564 เทียบกับเป้าหมายของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในห้วง 5 ปีแรก (พ.ศ.2561-2565) ทำให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับบรรลุเป้าหมาย

ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

การดำเนินงานที่ผ่านมา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในการกำหนดแนวทางการพัฒนาของในแต่ละพื้นที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยใน พ.ศ. 2565 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการเพิ่มการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพด้วยการดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ และสร้างแรงจูงใจในการชำระภาษี การยกระดับการประเมิน

ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการจัดทำฐานข้อมูลประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทันสมัย เพื่อให้สามารถทราบจุดแข็ง จุดอ่อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติราชการและการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชน รวมทั้งการบูรณาการและการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายการพัฒนาโดยการเสริมสร้างความรู้การกระจายอำนาจและสร้างเครือข่ายภาคประชาชน และสร้างความพร้อมของประชาชน ด้วยโครงการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ด้านภาษีแก่ประชาชน

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

เป้าหมาย แม้ว่าผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก แต่ยังมีข้อจำกัดในด้านการบริหารจัดการการเงินและการคลังและด้านธรรมาภิบาล ที่ยังมีค่าคะแนนประเมินอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับตัวชี้วัดในด้านอื่น ๆ ซึ่งจะเป็อุปสรรคและข้อจำกัดที่สำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งเพื่อยกระดับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถบริหารจัดการตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องเร่งพัฒนาการบริหารจัดการ

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

หน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายในปัจจุบันควรร่วมกันพิจารณาความครอบคลุมของหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนในแต่ละปัจจัยเพิ่มเติม ซึ่งจะทำให้มีหน่วยงานที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายดังกล่าวเข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้น ช่วยปิดช่องว่างการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้เป้าหมายสามารถคงสถานการณ์บรรลุเป้าหมายได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน รวมทั้งควรเพิ่มศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้กับประชาชน ในระดับพื้นที่ ด้วยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลในมิติต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบท

การเงินและการคลังให้มีประสิทธิภาพ และปรับกระบวนการทำงานให้มีธรรมาภิบาลมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากปัจจัยของเป้าหมายในห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย พบว่า แม้จะบรรลุเป้าหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสมรรถนะและสร้างความทันสมัยในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้กับประชาชนแล้วใน พ.ศ.2565 แต่ยังพบว่ามีหน่วยงานที่มีส่วนร่วมกับปัจจัยต่าง ๆ ค่อนข้างน้อย

ของพื้นที่ รวมทั้งควรนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละปีงบประมาณมาวิเคราะห์และพิจารณาหาช่องว่างการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการจัดทำโครงการ/การดำเนินงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์และเป็นปัจจุบัน อีกทั้งควรรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นช่องทางในการแสดงความต้องการและเป็นการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน เน้นการทำงานในลักษณะของเครือข่ายที่เป็นการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทประเด็น(20)การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ (พ.ศ.2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เป้าหมายแผนแม่บทย่อย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสมรรถนะและ สร้างความทันสมัยในการจัดบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะให้กับประชาชน ได้มีการ ปรับตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในช่วง พ.ศ. 2566- 2570 จากเดิม ค่าคะแนนการประเมินร้อยละ ของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่นำ

แผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่นได้ตามเกณฑ์ที่ กำหนด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 เป็น การประเมิน ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวม ไม่น้อยกว่า 90 คะแนน โดยในปี พ.ศ. 2564 มีผลคะแนนค่าเฉลี่ยผลการประเมิน ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวม อยู่ที่ 84.62 คะแนน ส่งผลให้สถานะ การบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการ บรรลุเป้าหมาย

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

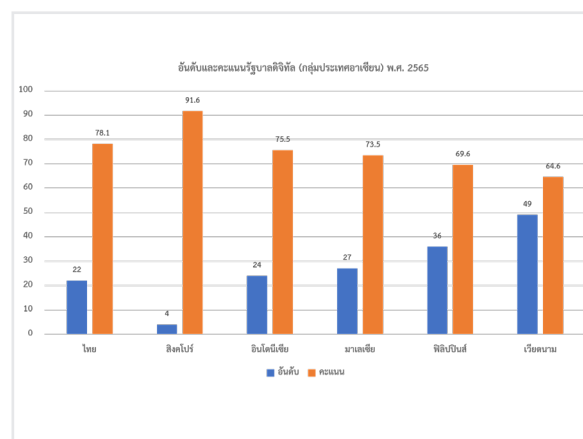
ระดับ Digital Government Maturity Model (Gartner) ระดับ 2 และ
สัดส่วนของหน่วยงานที่บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างสูงตามเป้าหมาย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90

การที่จะบรรลุเป้าหมายภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัวนั้น หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อปัจจัยภายในได้ ห่วงโซ่คุณค่าของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย โดยมีปัจจัยภายในได้ห่วงโซ่คุณค่าที่สำคัญ อาทิ 1) ทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัลและทัศนคติในการทำงานของบุคลากรทุกระดับ ซึ่งจำเป็นต้องมีโครงการและการดำเนินการ เพื่อให้บุคลากรภาครัฐได้รับการ

พัฒนาองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในห่วงโซ่คุณค่าไป 2) ฐานข้อมูลกลางภายในองค์กร 3) ระบบการให้บริการของภาครัฐมีประสิทธิภาพสะดวกและเข้าถึงง่ายในการขอรับบริการ ที่หน่วยงานภาครัฐต้องเร่งดำเนินการเพื่อการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และ 4) ความทันสมัยและไม่เป็นอุปสรรคของกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

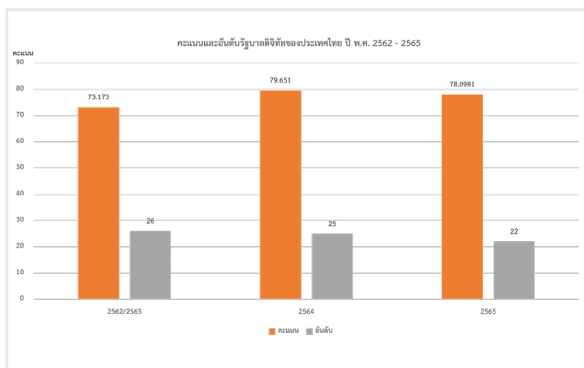
พิจารณาด้วยตัวชี้วัดเทียบเคียงจากผลการจัดอันดับการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยผลการจัดอันดับของไทยตามผลสำรวจใน พ.ศ. 2563 – 2565 อยู่ในอันดับที่ 26 25 และ 22 ตามลำดับ (ผลการสำรวจของ พ.ศ. 2562 และ 2563 ถูกสรุปรวมเป็นรอบเดียวกัน) อันดับของประเทศไทยก็ปรับตัวดีขึ้นใน พ.ศ. 2565 ปรับตัวดีขึ้น 4 อันดับ เมื่อเทียบกับผลการจัดอันดับของประเทศไทยใน พ.ศ. 2562/2563 และเมื่อพิจารณาผลการจัดอันดับการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของ พ.ศ. 2565 พบว่าประเทศที่มี

ที่มา : มหาวิทยาลัยวาเซดะ

ผลอันดับรวมสูงสุด 5 อันดับแรกจากการสำรวจครั้งนี้คือ 1.เดนมาร์ก 93.8 คะแนน 2.นิวซีแลนด์ 92.6 คะแนน 3.แคนาดา 91.7 คะแนน 4.สิงคโปร์ 91.6 คะแนน 5.สหรัฐอเมริกา 91.0 คะแนน ส่วนกลุ่มประเทศอาเซียน 6 ประเทศ ที่ได้รับการจัดอันดับใน พ.ศ. 2565 ประกอบด้วยสิงคโปร์ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม โดยไทยยังคงอยู่ในอันดับที่ 2 รองจากสิงคโปร์ เมื่อพิจารณาจากตัวชี้วัดเทียบเคียงจากภาพรวมระดับความพร้อมการพัฒนาด้านดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ พบว่ามีแนวโน้มการพัฒนาที่ดีขึ้น

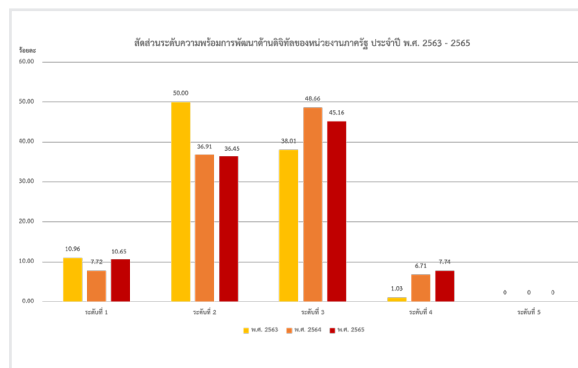
ที่มา : มหาวิทยาลัยวาเซดะ

หมายเหตุ : ผลคะแนน พ.ศ. 2562 และ 2563 ออกมาพร้อมกันใน พ.ศ. 2563

การดำเนินงานที่ผ่านมา

การดำเนินการเพื่อส่งเสริมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทยมีความต่อเนื่อง ผ่านโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 อาทิ โครงการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ ซึ่งถือเป็นโครงการต่อเนื่องที่สำคัญ โดยมีเป้าหมายในระยะถัดไปให้หน่วยงานภาครัฐทั้งในส่วนกลางระดับกรมและส่วนภูมิภาคในระดับจังหวัด นำบัญชีข้อมูลภาครัฐ ชุดข้อมูล และรายการข้อมูลที่เกี่ยวข้องไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการหน่วยงานด้วยข้อมูล และใช้ข้อมูลจากบัญชีข้อมูลภาครัฐในการกำหนด นโยบาย และจัดทำแผนงานโครงการพัฒนาประเทศทุกระดับ โครงการพัฒนาระบบคลาวด์กลางภาครัฐ ซึ่งเป็นโครงการที่พัฒนา

สะท้อนได้จากสัดส่วนหน่วยงานที่อยู่ในระดับ 2 ขึ้นไปใน พ.ศ. 2563 2564 และ 2565 คิดเป็นร้อยละ 89.04 92.28 และ 89.35 ตามลำดับ แม้สัดส่วนหน่วยงานที่อยู่ในระดับ 2 ขึ้นไปนั้นจะลดลงในปี 2565 แต่หน่วยงานที่อยู่ในระดับ 4 นั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ใน พ.ศ. 2565 เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2563 และ 2564 ร้อยละ 6.71 และ 1.03 ซึ่งถือว่าเป็นสัญญาณที่ดี โดยภาพรวมของคะแนนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลและความพร้อมการพัฒนาด้านดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐข้างต้น แสดงให้เห็นว่าแผนแม่บทย่อยๆ อยู่ใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย

ที่มา : สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของไทยในระยะยาว เพื่อให้มีระบบคลาวด์กลางภาครัฐ พร้อมระบบบริหารจัดการ โดยมีเป้าหมายให้หน่วยงานภาครัฐสามารถติดตั้งระบบดิจิทัลของตนไว้บนระบบคลาวด์ที่รัฐให้บริการหรือให้การรับรองสามารถบูรณาการการใช้ทรัพยากรร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งหน่วยงานภาครัฐสามารถใช้งานระบบคลาวด์กลางภาครัฐที่มีมาตรฐานและปลอดภัยและสามารถเข้าถึงทรัพยากรคอมพิวเตอร์ได้อย่างรวดเร็วทันต่อความต้องการในการเปลี่ยนแปลงสู่รัฐบาลดิจิทัล โครงการพัฒนาบริการดิจิทัลเพื่อประเมินศักยภาพด้านการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการประกอบธุรกิจ เพื่อให้ฐานข้อมูลผู้ประกอบการได้รับการนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และ

ติดตามการเติบโตระดับกิจกรรมและระดับอุตสาหกรรมได้ตามแผน ร้อยละ 10 ของจำนวนผู้ประกอบการในระบบ ผ่านกิจกรรมสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาระบบและทดสอบระบบประเมินระดับศักยภาพการใช้ ความคิดสร้างสรรค์ และ เชื่อมโยงข้อมูลผลการประเมินในภาพรวมสู่ระบบฐานข้อมูลเปิดกลางภาครัฐ เป็นต้น รวมทั้งมีการส่งเสริมผ่านการให้รางวัลเช่นโครงการยกระดับการพัฒนาระบบราชการสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งมีเป้าหมายเชิงผลลัพธ์

ให้ประชาชนมีระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ที่กำหนดไว้ร้อยละ 85 นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำหลักเกณฑ์การพิจารณารางวัลเลิศรัฐกับให้ส่วนราชการ เพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม การบริหารจัดการภาครัฐ และแนวทางการขยายผลให้หน่วยงานอื่น ๆ ได้ศึกษาเป็นต้นแบบ

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐที่ผ่านมาในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2561 – 2565) ช่วยเสริมให้การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของไทยมีความก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงของสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อ โควิด-19 อันจะเห็นได้จากโครงการต่าง ๆ ที่ต่อเนื่องมาในพ.ศ. 2564 และเริ่มดำเนินการในพ.ศ. 2565 โดยมีประเด็นท้าทายที่สำคัญคือ ความต่อเนื่องของการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัล และการเชื่อมโยงการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ให้มีผลการดำเนินการที่เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง และต้องขับเคลื่อนให้ครอบคลุมหน่วยงาน

รัฐทุกระดับ นอกจากนี้ การดำเนินการทั้งในส่วนของโครงการหลักและโครงการสนับสนุน ต้องมีความสอดคล้องกัน โดยหน่วยงานเจ้าภาพในแผนแม่บทย่อยควรมีส่วนร่วมเพื่อบูรณาการให้การดำเนินการมุ่งไปในทิศทางเดียวกันด้วย นอกจากนี้ การพัฒนาภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากล และมีความคล่องตัว ยังคงมีประเด็นท้าทายในด้านความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐที่ต้องดำเนินการ โดยจะต้องเร่งพัฒนาปัจจัยสนับสนุนให้การดำเนินการปรับตัวได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในห้วงเวลาถัดไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

การที่จะบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องทบทวนความเชื่อมโยงของประเทศไทยกับปัจจัยเกี่ยวข้อง รวมทั้งการบูรณาการโครงการและการดำเนินการที่สำคัญระหว่างเจ้าภาพหลักและหน่วยงานที่สนับสนุน ซึ่งจากการดำเนินการที่ผ่านมาโครงการส่วนใหญ่ยังรองรับไม่ครบทุกปัจจัยในความเชื่อมโยงห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย โดยรองรับแค่ในส่วนของปัจจัย กระบวนการทำงานภายใน และนวัตกรรมการทำงาน เทคโนโลยีการบริหารจัดการภาคในองค์กร และ ระบบการให้บริการ

ของรัฐมีประสิทธิภาพ สะดวก และง่ายในการขอรับบริการจากภาครัฐ ดังนั้นในระยะถัดไปควรมีโครงการจากเจ้าภาพหลักและหน่วยงานที่สนับสนุน มารองรับให้ครบทุกปัจจัยในห่วงโซ่คุณค่าของเป้าหมายในแผนย่อยฯ นี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัย ทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัล ทักษะคนในการทำงานของบุคลากรทุกระดับ และ ความทันสมัยและไม่เป็นอุปสรรคของกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทประเด็น (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (พ.ศ.2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เป้าหมายแผนแม่บทย่อยภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว ได้มีการปรับและยกเลิกตัวชี้วัดพร้อมทั้งค่าเป้าหมายในช่วง พ.ศ. 2566-2570 จากเดิม (1) ระดับ Digital Government Maturity Model (Gartner) ระดับ 2 และ (2) สัดส่วนของหน่วยงานที่บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างสูงตามเป้าหมาย ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90 ได้มีการปรับเปลี่ยนไปใช้ ร้อยละของหน่วยงานที่มีเกณฑ์การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0 ที่อยู่ในระดับก้าวหน้าขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 เมื่อพิจารณาจากสถานการณ์ พ.ศ. 2565 พบว่าสัดส่วนของหน่วยงานอยู่ในระดับก้าวหน้าขึ้นไปในปี 2565 ซึ่งเท่ากับร้อยละ 72 จึงทำให้สถานะการบรรลุเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 อยู่ในระดับใกล้เคียงค่าเป้าหมาย และมีแนวโน้มที่จะบรรลุเป้าหมายหากมีการดำเนินการตามห่วงโซ่คุณค่าอย่างเป็นระบบ

แผนแม่บทย่อย

การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

พ.ศ.
2562

พ.ศ.
2563

พ.ศ.
2564

พ.ศ.
2565

บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

ดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และสัดส่วนเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำผิดกฎหมายลดลงร้อยละ 20

บุคลากรภาครัฐมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลที่เป็นรูปธรรม เกิดระบบการจัดการกำลังคนและเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน การนำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานควบคู่ไปกับการส่งเสริมสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการมีสภาพแวดล้อมและระบบการทำงานที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนากรอบความคิดและกรอบทักษะ สำหรับการทำงานและการดำเนินชีวิต

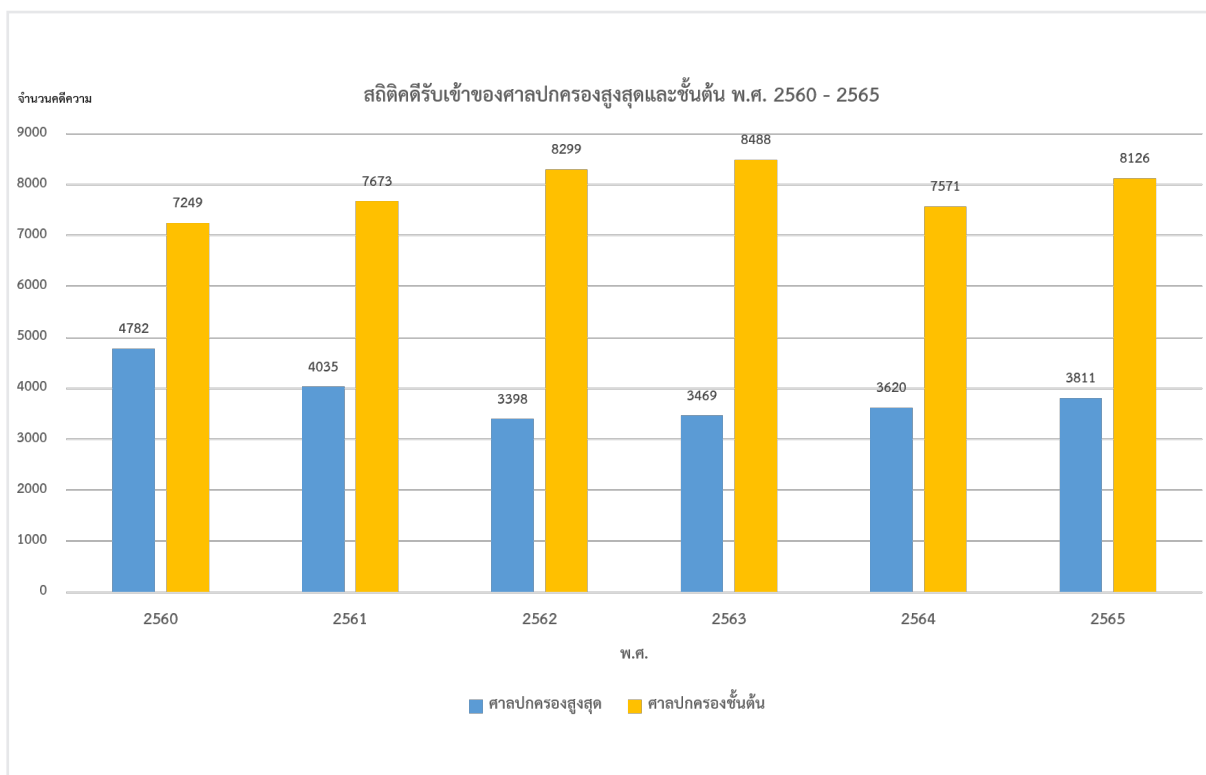
ส่งเสริมการปลูกฝังบุคลากรภาครัฐทุกระดับให้มีความรอบคอบคิดในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ส่งเสริมการมุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมและทำงานบนหลักคุณธรรม ประยุกต์หลักสากลอย่างเหมาะสม และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงทัศนคติแบบสากลเพื่อร่วมกันสร้างภาครัฐที่ทันสมัยเป็นที่พึงของประชาชน และเชื่อถือไว้วางใจได้ จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ และส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้อย่างเป็นรูปธรรม

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

เมื่อพิจารณาจากดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ และพิจารณาสัดส่วนเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำผิดกฎหมาย เทียบเคียง จาก จำนวนคดีในความรับผิดชอบของศาลปกครอง ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่สะท้อน ค่านิยมของบุคลากรภาครัฐในการทำงานเพื่อประชาชน และยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ พบว่า ภาพรวมสถานการณ์ความผูกพันของบุคลากรภาครัฐต่อองค์กรมีแนวโน้มลดลง โดยใน พ.ศ. 2563 และ พ.ศ. 2565 ดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ เท่ากับ ร้อยละ 80.25 และ 78.70 ตามลำดับ ซึ่งยังต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ส่งผลให้สถานการณ์บรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย และภาพรวมคดีในความรับผิดชอบของศาลปกครองมีแนวโน้มลดลง แต่เพิ่มขึ้นในปีปัจจุบัน โดยคดีในความรับผิดชอบของศาลปกครองสูงสุด โดยใน พ.ศ. 2561 – 2565 มี

จำนวนคดีในความรับผิดชอบของศาลปกครองสูงสุดลดลงอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นลดลงร้อยละ 15.62 28.94 27.46 24.30 20.31 ตามลำดับ ขณะที่ศาลปกครองชั้นต้นนั้นมีจำนวนคดีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ พ.ศ. 2561 จนถึง พ.ศ. 2565 เมื่อเทียบกับ พ.ศ. 2560 คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.85 14.48 17.09 4.44 และ 12.10 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ สัดส่วนเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำผิดกฎหมายลดลงร้อยละ 20 โดยใน พ.ศ. 2565 ที่แสดงให้เห็นถึงการมีมูลความผิดในการดำเนินงานหรือการใช้อำนาจในทางมิชอบของบุคลากรภาครัฐส่งผลให้สถานการณ์บรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายชั้นวิกฤต และเมื่อพิจารณาจากค่าเป้าหมายตัวชี้วัดทั้งสองแล้ว ส่งผลให้สถานการณ์บรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับวิกฤตในการบรรลุเป้าหมาย

ที่มา : สำนักงานศาลปกครอง

การดำเนินงานที่ผ่านมา

หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้มีการพัฒนาบุคลากรในด้านต่างๆ ให้มีสมรรถนะเพิ่มขึ้นโดยการจัดฝึกอบรมบุคลากรทั้งในสายงานหลักและสายงานสนับสนุน เพื่อให้มีทักษะที่เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อาทิ ทักษะด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทักษะด้านการบริหารจัดการ การสนับสนุนทุนการศึกษาให้กับข้าราชการไปศึกษาหรืออบรมต่างประเทศ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐสามารถปรับตัวได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถให้บริการประชาชนได้อย่าง

มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ หลายหน่วยงานได้จัดทำโครงการเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และมีจิตสาธารณะ เพื่อพัฒนาข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐให้เป็นคนดีคนเก่ง แต่ยังไม่ได้มุ่งเน้นโครงการที่ปรับปรุงกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล และการติดตามประเมินผลการบริหารทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้องค์กรภาครัฐมีประสิทธิภาพ ทันสมัย มีความเป็นมืออาชีพ เป็นที่พึ่งและให้การช่วยเหลือแก่ประชาชน

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

หากพิจารณาดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ พ.ศ. 2565 ในองค์ประกอบด้านความผูกพันต่อองค์กร ได้คะแนนเพียง 74.38 ซึ่งน้อยกว่าความผูกพันด้านอื่นๆ ทั้งนี้ การรักษาบุคลากรให้ผูกพันต่อองค์กรมากยิ่งขึ้น ด้วยการพัฒนากระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยเฉพาะเรื่องของการจัดทำแผนการจัดการกำลังคนและเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจน เพื่อจูงใจในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้แม้ว่าภาครัฐจะมีการใช้เครื่องมือหรือเทคโนโลยีสำเร็จรูปมาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่และ

พัฒนาเทคโนโลยีเครื่องมือในการติดตามผลในหน่วยงานต่างๆ ให้มีผลการประเมินบนหลักฐานเชิงประจักษ์ และนำไปใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อสร้างให้บุคลากรของรัฐ เป็นคนดี คนเก่ง แต่ในภาพรวมก็ยังมีปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการยื่นขอเพื่อพิจารณาอนุมัติ อนุญาต เพื่อลดการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐในภาพรวม แต่ก็ยังมีการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในปัจจุบันจึงยังพบการร้องเรียนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมายของแผนย่อยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องร่วมกันผลักดันบุคลากรภาครัฐให้สามารถบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย โดยต้องเร่งดำเนินการตามปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าที่จำเป็นต้องมีโครงการฯ มารองรับ อาทิ ตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการบริหารทรัพยากรบุคคล ความรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจในการดำเนินการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายและแนวทางปฏิบัติด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ นำไปสู่ความสามารถในการสร้างความเปลี่ยนแปลงและการเป็นแบบอย่างที่ดี การติดตามและประเมินผลการบริหารทรัพยากรบุคคลด้วยกลไก เครื่องมือในการติดตามผลการบริหารทรัพยากรบุคคลในหน่วยงานต่างๆ ให้มีผลการประเมินบนหลักฐานเชิงประจักษ์ และนำไปใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อสร้างให้บุคลากรของรัฐ เป็นคนดี คนเก่ง

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (พ.ศ.2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เป้าหมาย แผนแม่บทย่อย บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ ได้มีการคงตัวชีวิต **ดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ** แต่ปรับเปลี่ยนค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุใน พ.ศ. 2570 ให้มีความท้าทายมากขึ้น เป็น **เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5** เมื่อเทียบกับ พ.ศ. 2565 และ**ปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย** จาก เดิม สัดส่วนเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำผิดกฎหมาย เป็น **ดัชนีคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรภาครัฐ** ที่กำหนดค่าเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 93 ภายใน พ.ศ. 2570

โดยใน พ.ศ. 2565 พบว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญมีความผูกพันต่อส่วนราชการร้อยละ 78.70 ซึ่งยังห่างจากค่าเป้าหมายที่กำหนดไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 จากปีฐาน เท่ากับร้อยละ 83.70 ภายใน พ.ศ. 2570 ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤต และใน พ.ศ. 2565 ดัชนีคุณธรรมและจริยธรรมภาครัฐอยู่ที่ร้อยละ 90.96 ซึ่งยังห่างจากค่าเป้าหมายที่กำหนดไม่น้อยกว่าร้อยละ 93 ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย ดังนั้น เมื่อพิจารณาสถานการณ์ปัจจุบันของค่าเป้าหมายทั้งสองตัวชี้วัดกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 แล้วส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมาย พ.ศ. 2570 อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤต

เป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่มีการเพิ่มเติม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

แผนแม่บทย่อย

การบริหารจัดการการเงินการคลัง

แผนแม่บทประเด็นแผนแม่บท (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ พ.ศ. 2566-2580 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ได้มีการเพิ่มเป้าหมายแผนแม่บทย่อย 2 เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมาย 200202 ภาษีที่จัดเก็บถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และ เป้าหมาย 200203 หน่วยงานของรัฐดำเนินการโครงการตามห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยเพื่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้สะท้อนและครอบคลุมการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

ภาษีที่จัดเก็บถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
			ปี 2566-2570	ปี 2571-2575	ปี 2576-2580
200202	ภาษีที่จัดเก็บถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	การใช้จ่ายรายจ่ายภาพรวม รายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุนของหน่วยงานภาครัฐ (ร้อยละต่อปี 2570/2575/2580)	ไม่น้อยกว่า 100	ไม่น้อยกว่า 100	ไม่น้อยกว่า 100

จะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในการนำงบประมาณ หรือภาษีที่ถูกจัดเก็บมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ผ่านการสนับสนุนบทบาทและภารกิจของหน่วยงานทั้งในการกิจ

พื้นฐานและภารกิจยุทธศาสตร์ ภารกิจพื้นที่ และภารกิจอื่นๆ ตามแผนทั้งสามระดับของประเทศ ให้สามารถดำเนินการตามเป้าหมายได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ และสามารถปรับให้ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ต่างๆ ได้

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในการการใช้จ่ายรายจ่ายภาพรวม รายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนของหน่วยงานภาครัฐที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ 2565 นั้นพบว่าการใช้จ่ายรายจ่ายภาพรวม รายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุนของหน่วยงานภาครัฐ มีร้อยละ 100.74 ต่อวงเงินงบประมาณ ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณารายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำ พ.ศ. 2565 จำแนกตามหน่วยงาน พบว่าการใช้จ่ายของหน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ของรัฐยังมีการใช้จ่ายที่ยังไม่ถึงค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 100 ดังนั้น จึงทำให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงการบรรลุเป้าหมาย

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

การทำงานของหน่วยงานที่ผ่านมา อาจเป็นการทำงานในลักษณะไซโล ที่อาจยังขาดการบูรณาการ การดำเนินงานร่วมกัน รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกลไกที่เกี่ยวข้องอาจ จะยังไม่ได้มีการนำข้อมูลจากระบบการติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENS CR) ฐานข้อมูลเปิดภาครัฐ เพื่อสนับสนุนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (Open-D) รายงานสรุปผลการ ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ และที่เกี่ยวข้อง ไปใช้ประกอบการดำเนินการ ตามหลักการบริหารงานคุณภาพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การดำเนินงานต่าง ๆ อาจจะยังไม่ได้ สอดคล้องกับบริบทการพัฒนา ส่งผลให้งบประมาณไม่ได้เป็นไปตามโครงการ/การดำเนินงานที่ควรได้รับการ จัดสรร ประกอบกับในแต่ละปีงบประมาณยังขาดการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ รวมไปถึง การขาดการเชื่อมโยงระหว่างระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติกับระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ งบประมาณ ทำให้ขาดประสิทธิภาพการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ของรัฐ

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ต้องขับเคลื่อนในระยะต่อไป

หน่วยงานของรัฐต้องให้ความสำคัญกับการวางแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ต้องมีการจัดลำดับ ความสำคัญให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทการพัฒนาประเทศบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีการบูรณาการการดำเนินงานตาม แนวทางการจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ และเพื่อใช้งบประมาณ อย่างคุ้มค่า ประกอบกับ การเบิกจ่ายงบอุดหนุน ในแต่ละปีงบประมาณยังขาดการติดตามและตรวจสอบ การใช้จ่ายงบประมาณ ดังนั้น หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ ควรมีมาตรการในการใช้จ่าย งบประมาณที่รัดกุมและสามารถตรวจสอบการใช้จ่ายของงบเงินอุดหนุนได้อย่างเป็นรูปธรรมและโปร่งใส ต่อไป หน่วยงานภาครัฐต้องบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ของโครงการ/ การดำเนินงาน ต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ เป็นสำคัญ เพื่อนำไปสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของ เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐต้องวางแผนในการจัดทำ โครงการ/การดำเนินงาน ให้มีความรัดกุมและสอดคล้องต่อวงเงินงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปี เพื่อให้ สามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่นตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนดไว้

เป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่มีการเพิ่มเติม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

แผนแม่บทย่อย

การบริหารจัดการการเงินการคลัง

แผนแม่บทประเด็นแผนแม่บท (20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ พ.ศ. 2566-2580 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ได้มีการเพิ่มเป้าหมายแผนแม่บทย่อย 2 เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมาย 200202 ภาษีที่จัดเก็บ ถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และ เป้าหมาย 200203 หน่วยงานของรัฐดำเนินการโครงการตามห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยเพื่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้ครอบคลุมการดำเนินงานของ หน่วยงานภาครัฐ ที่มุ่งสู่การบริหารจัดการการเงินการคลังที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

หน่วยงานของรัฐดำเนินการโครงการตามห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย
เพื่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ

รหัสเป้าหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
			ปี 2566-2570	ปี 2571-2575	ปี 2576-2580
200203	หน่วยงานของรัฐดำเนินการโครงการตามห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยเพื่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ	สัดส่วนของปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยที่มีโครงการมารองรับต่อปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าทั้งหมด (ร้อยละ ภายในปี 2570/2575/2580)	ไม่น้อยกว่า 100	ไม่น้อยกว่า 100	ไม่น้อยกว่า 100

จะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความก้าวหน้า การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐเพื่อขับเคลื่อน การบรรลุผลลัพธ์การดำเนินงานตามเป้าหมายตาม แผนแม่บทย่อย ทั้ง 140 เป้าหมาย ของ 23 ประเด็น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในแต่ละหัวขั้ว 5 ปี **ที่จะต้องมึโครงการที่สามารถขับเคลื่อนเป้าหมาย ในทุกปัจจัยของห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (FVCT) ของทั้ง 140 เป้าหมายแผนแม่บทย่อย โดย FVCT ประกอบด้วยองค์ประกอบและปัจจัยทั้งหมด ที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กันที่ประมวผล**

จากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแต่ละเป้าหมายแผน แม่บทย่อย ดังนั้น FVCT จึงเป็น**เครื่องมือที่สำคัญ ในการวิเคราะห์และจัดทำโครงการ/การดำเนินงาน ของหน่วยงานของรัฐที่มุ่งเป้าการพัฒนาประเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ** ที่จะสามารถส่งผลต่อการ ขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป้าหมาย 200203 มีสำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ ในการขับเคลื่อนเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อยของ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (จ.3)

เมื่อพิจารณาจากการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในการจัดทำโครงการ/การดำเนินงานที่เกิดขึ้น ใน พ.ศ. 2561- 2565 นั้น พบว่า มีโครงการ/การดำเนินงานที่ผ่านการอนุมัติแล้ว รวมจำนวน 177,796 โครงการ/การดำเนินงาน โดยเป็นโครงการ/การดำเนินงานที่สอดคล้องกับ 1,839 ปัจจัย จากทั้งหมดจำนวน 2,130 ปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยของทั้ง ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อย หรือคิดเป็นร้อยละ 86.33 อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาเรื่องความครอบคลุมและการกระจายตัวของโครงการ/การดำเนินงาน ตามปัจจัย พบว่า หลายปัจจัยมีโครงการ/การดำเนินงานมารองรับจำนวนน้อย ขณะที่อีกหลายปัจจัย แม้ว่า จะมีโครงการ/การดำเนินงานมารองรับจำนวนมาก แต่สถานะการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยฯ ยังคงอยู่ในระดับวิกฤต สะท้อนได้ว่าการดำเนินโครงการ/การดำเนินงานที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันอาจยังไม่สามารถส่งผลต่อเป้าหมายแผนแม่บทย่อยฯ ได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น จึงทำให้สถานะการบรรลุ เป้าหมายอยู่ในระดับที่**มีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย** สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นอย่างเร่งด่วนของ หน่วยงานเจ้าภาพทั้ง 3 ระดับและหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนของทั้ง 140 เป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่ต้องร่วม บูรณาการดำเนินการวิเคราะห์ความครอบคลุมของหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนให้ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ในการร่วมวิเคราะห์และจัดทำโครงการ/การดำเนินงานที่สามารถปิดช่องว่างการพัฒนา และยกระดับ การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ของยุทธศาสตร์ชาติให้สามารถบรรลุได้

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย

หน่วยงานของภาครัฐยังขาดความเข้าใจในการมองเป้าหมายร่วมกันผ่านการทำความเข้าใจจากปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ยังไม่สามารถปิดช่องว่างการพัฒนาเพื่อการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ต้องขับเคลื่อนในระยะต่อไป

หน่วยงานเจ้าภาพทั้ง 3 ระดับ ควรเร่งทำความเข้าใจปัจจัยภายใต้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยของทั้ง 140 เป้าหมาย เพื่อประสานและร่วมมือกับหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนในการจัดทำโครงการ/การดำเนินงาน ให้มีโครงการเข้ามาปิดช่องว่างการพัฒนาในแต่ละห่วงโซ่คุณค่าที่ขาดโครงการ

